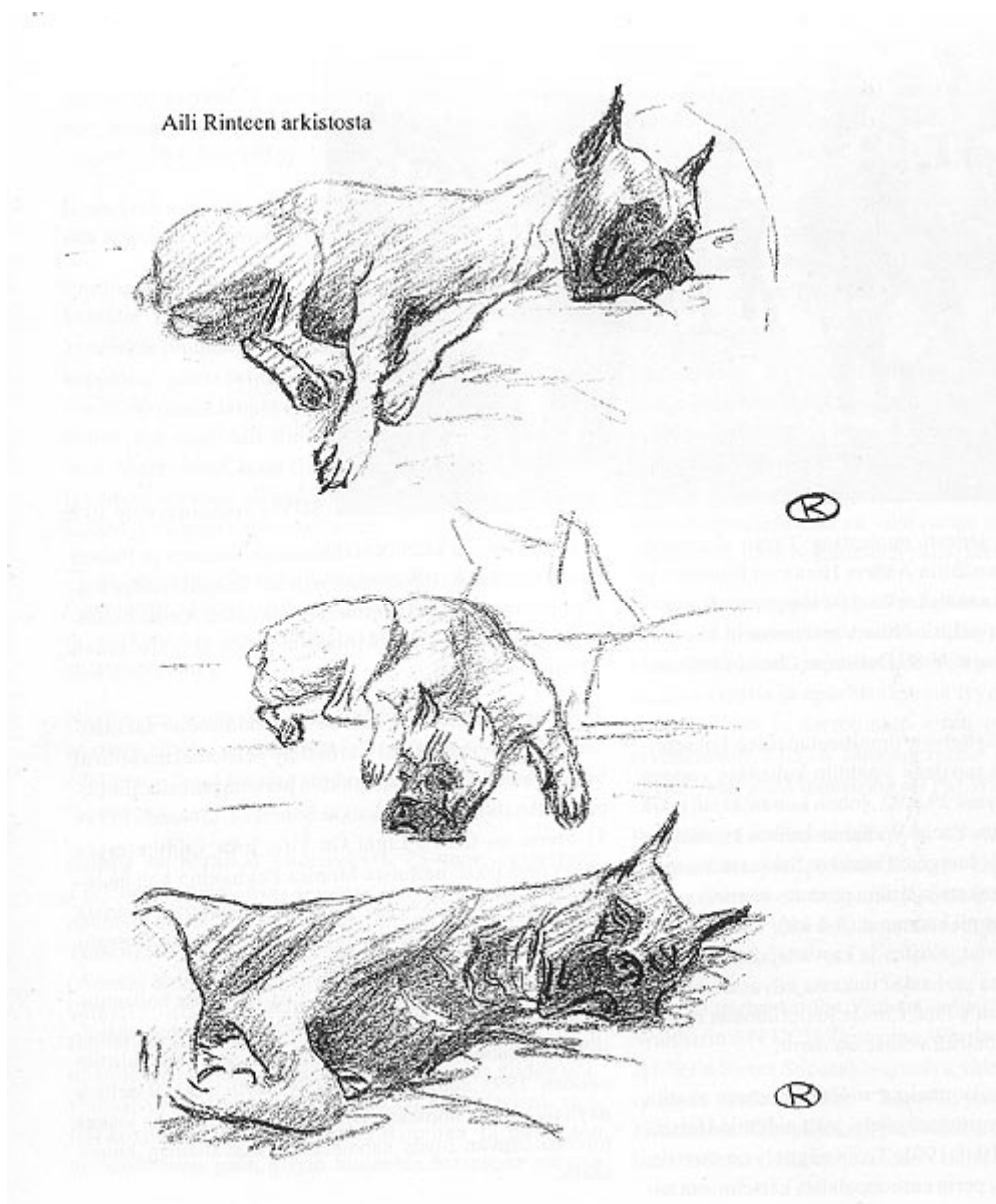

SUOMEN BOKSERIYHDISTYS RY

JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMA

Hyväksytty 17.9.2006
Suomen Bokseriyhdistys ry:n ylimääräinen yleiskokous

SISÄLLYSLUETTELO

1. Yhteenveto	3
2. Rodun tausta	5
2.1 Rodun synty	5
2.2 Palveluskoira	7
2.3 Rodun kehitys Suomessa	8
3. Järjestöorganisaatio ja sen historia	
3.1 Rotujärjestön historia	11
3.2 Julkaisutoiminnan historia	11
3.3 Alaosastot	12
3.4 Jäsenmäärä	13
3.5 Hallitus ja jalostustoimikunta	13
4. Nykytilanne	
4.1 Populaation koko ja rakenne	14
4.2. Luonne ja käyttöominaisuudet	19
4.2.1 Palveluskoirakokeet	20
4.2.2 Luonnetesti	23
4.2.3 ZTP testi	24
4.2.4 AD koe	25
4.3 Terveys	26
4.3.1 PEVISA	26
4.3.2 Spondyloosi	31
4.3.3 Sydän	33
4.3.3.1 Lisää sydänsairauksista	34
4.3.4 Muut Suomessa rodulla todetut merkittävät sairaudet	36
4.3.5 Yhteenveto kirjallisuudessa kuvatuista sairauksista	40
4.4. Ulkomuoto	
4.4.1 Yleisvaikutelma	48
4.4.2 Tärkeitä mittasuhteita	48
4.4.3 Pää	48
4.4.4 Kaula	49
4.4.5 Runko	49
4.4.6 Koko	50
5. Yhteenveto aiemman tavoiteohjelman toteutumisesta	51
6. Jalostuksen tavoitteet ja strategiat	
6.1 Visio	52
6.2. Rotujärjestön tavoitteet	53
6.2.1 Populaation kokonaistilanne ja rakenne	53
6.2.2 Luonne ja käyttöominaisuudet	53
6.2.3 Terveys	53
6.2.3 Ulkomuoto	53
6.3 Rotujärjestön strategia	54
6.3.1 Luonne ja käyttöominaisuudet	54
6.3.2 Terveys	55
6.3.3 Ulkomuoto	55
6.4. Uhat ja mahdollisuudet	56
6.5 Varautuminen ongelmiin	57
6.6 Toimintasuunnitelma JTO:n toteuttamiseksi	58
7. Tavoiteohjelman toteutumisen seuranta	59
8. Lähteet	60
9. Liitteet	60

1. YHTEENVETO

Bokseri on rotuna suhteellisen nuori, vain reilu 100 vuotta vanha. Tästä syystä myös rotumme historia on hyvin selvillä. Suomen Bokseriyhdistys julkaisi 1994 loistavan kirjan "Vuosien varrelta meiltä ja muualta". Tästä kirjasta voi lukea bokserin historiaa sen alkuajoista Saksassa ja Suomessa sekä myös Yhdysvalloissa sekä Englannissa. Tähän JTO:n olemme koonneet tärkeimmät pääkohdat bokserin synnystä ja historiasta, lisätietoja haluavan kannattaa hankkia tämä kattavampi teos jossa voi tutustua yksityiskohtaisemmin hienon rotumme historiaan.

Bokseri on rotuna suomessa melko pieni. Rekisteröintejä on vuosittain noin 200-250 kpl. Suomessa bokserin jalostuksessa merkillepantavaa on runsas tuontikoirien käyttö jalostukseen. Tämä tuo tietyissä tapauksissa kaivattua uutta "verta" populaatioon, mutta suurin osa käytetyistä ulkomaalaisista koirista ovat sukua keskenään. Riski on myös se että näiden ulkomaalaisten koirien terveystaustasta ei ole välttämättä niin hyvää tietoa. Kantamme on kuitenkin niin pieni joten tiukkaan jalostusvalintaan ei ole varaa. Kasvattajien kuitenkin tulisi kiinnittää erityisesti huomiota yhdistelmiensä sukusiitosasteisiin ja suosia ulkosiitosyhdistelmiä. Onneksi suomessa ei ole havaittavissa matadorjalostusta vaikkakin eniten käytettyjen urosten jälkeläismäärä on saavuttanut katon.

Bokseri on kuulunut PEVISA ohjelmaan jo vuodesta 19???. Kuitenkaan lonkkasairaiden määrässä ei ole tapahtunut suurempaa paranemista vaan sairaiden osuus on ollut 30-50% luokkaan. BLUP indeksit laskettiin bokserille vuonna 2005 ja niistä odotetaan parannusta asiaan.

Bokserin selkälausuntojen antaminen aloitettiin myös vuonna 2005. Kiitettävä määrä koiria onkin osallistunut jo nyt selkäkuvaukseen ja saanut lausunnon. Jotta päästäisiin vastustamaan spondyloosia, joka on bokserille huomattavasti kivuliaampi ja jopa kuolemaan johtava sairaus, tarvitaan tutkimustuloksia vieläkin enemmän. Tavoiteltavaa olisi että saisimme spondyloosista myös laskettua BLUP indeksit kuten rodun kotimaassa Saksassa.

Bokserin omistajille tehdyn terveystarkastuksen (vuonna 2000-2001) mukaan sydänsairaudet ovat yleisiä ja myös kuolinsyy useassa tapauksessa. Jalostustoimikunta aloitti sydämen joukkodoppler tutkimukset jo vuonna 2003. Dopplereiden yleistyessä toivomme näidenkin tutkimusten lisääntyvän, varsinkin jos koiralla kuuluu sivuääni sydäimestä. Yhdistys on tehnyt oman sydäntutkimuslausuntolomakkeen jonka avulla on helppo kartoittaa millaisia ongelmia bokserien sydämistä löytyy. Jalostuskoirien sydänkuuntelut ovat lisääntyneet kiitettävästi.

Bokseri on monipuolinen palveluskoira joka ominaisuuksiltaan sopii hyvin moneen käyttötarkoitukseen. Bokseri on myös koko perheeseen kiintyvä, iloinen ja ystävällinen perhekoira. Tämä onkin varmasti yksi syy miksi bokseria ei aina mielletä palveluskoiraksi vaan moni bokseri viettää aikaa enemmän kotisohvalla kuin kilpamentillä. Bokseri on kuitenkin onnellisimmillaan kun pääsee purkamaan toimintatarmoansa muuhun kuin siihen kotisohvaan. Rotua harkitsevan tulisikin muistaa että bokseri on työkoira joka tarvitsee aktiivisen kodin.

Suomen Bokseriyhdistys ry.

Tämän tavoiteohjelman tavoitteena on luoda pohja pitkäjänteiselle työlle rotumme eteen. Aikaisempien tavoiteohjelmien tekeminen ja toteutuksen seuranta on jäänyt täysin huomioimatta jalostustoimikuntien toimintasuunnitelmissa. Nyt niin ei saa käydä, vaan tavoiteohjelman ylläpidon ja kehittämisen tulee olla jokaisen jalostustoimikunnan ensisijainen tehtävä. Näin varmistamme hyvän tiedon kulun sekä kasvattajille ja rodusta kiinnostuneille harrastajille että mahdollisiin uusiin rotumme piiriin haluaville.

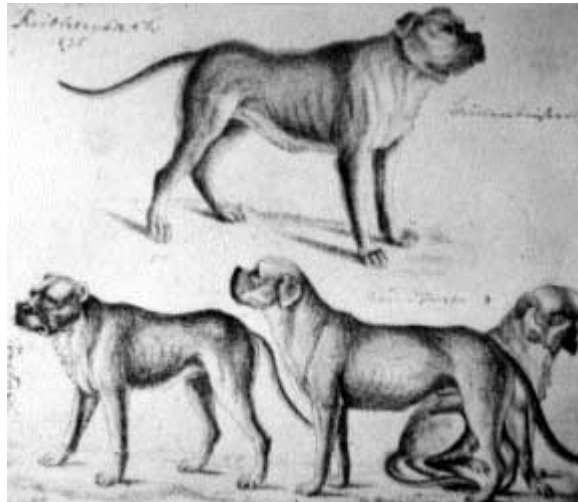
Tavoiteohjelman tarkoituksena on ollut kerätä yhteen oleellista tietoa nykypäivän bokserista, jotta voidaan lähteä suunnittelemaan tulevaisuutta. On erittäin tärkeää, että kaikki rotumme kasvattajat saataisiin ymmärtämään tämä lähtötilanne sekä oma jalostuskoiriensa taso verrattuna koko rodun tilaan. On myös tärkeää, että yksityiset bokserinomistajat ymmärtävät sen, mitä he voivat tehdä oman rotunsa eteen.

Vain yhteistyöllä saavutamme tuloksia - meillä kaikillahan on yhteinen tavoite: terve, rotumääritelmän mukainen bokseri.

2. RODUN TAUSTA

Englannista tuotiin mannermaalle mastiffien ja englanninbulldoggien jälkeläisiä, joita käytettiin karhujen ja härkien pyydystämisessä sekä vähitellen yleistyvissä härkä- ja koirataisteluissa. Vaikka niin kutsuttu Brabatin bullenbeisseria eli pientä bullenbeisseria – bulldoggityypistä, mutta bulldoggia kookkaampaa koiraa, joita tavattiin jo 1700-luvulla – pidetään bokserin esi-isänä, alkaa rodun varsinainen historia kuitenkin siitä hetkestä, kun rotua ruvettiin määrätietoisesti jalostamaan ja pitämään kirjaa rodunmukaisista kirjoista (sukutaulut) ja jolloin rodulle laadittiin rotumääritelmä.

2.1 Rodun synty

Ensimmäisen kerran sana "Boxer" esiintyi kirjallisuudessa kuvaamassa vanhaa Bullebeisser-koiraa. Vuonna 1879 ilmestyneessä kirjassaan "Tierwelt" kirjan kirjoittaja Brehm jakaa doggirotuiset koirat seuraavalla tavalla:

1. Tanskalainen doggi
2. Saksalainen doggi
3. Bullenbeisser
4. Englantilainen doggi
5. Bulldoggi tai myös boxeri

Tunnetuin merkintä on kuitenkin peräisin vuodelta 1894 – dortmundilainen eläinaiheita maalava kynologi Ludwig Beckmann kirjoittaa kirjassaan "Geschichte und Beschreibung der Rassen des Hundes" (eli vapaasti suomennettuna: koirarotujen kehitys ja kuvaus).

"Saksalaiset bulldoggit: Saksan suurimmissa kaupungeissa tapaa usein suuren, hyvärakenteisen, nopealiikkeisen ja energisen bulldoggimuodon, jota yleisesti kutsutaan enimmäkseen boxeriksi. Näillä koirilla ei ole bulldoggien epäluotettavaa luonnetta. Väriltään ne ovat yleensä okrankeltaisia ja niillä on musta kuono, joskus ne ovat tiikerijuovikkaita. Olisi helppoa jalostaa niitä puhdasrotuisina ja olisi toivottavaa, että tätä tarkoitusta varten syntyisi pian oma yhdistys. Todennäköisesti nämä koirat ovat jo 20-luvulla usein Englannista Hannoveriin tuotujen englantilaisten bulldoggien jälkeläisiä, jotka ovat kehittyneet aikaa myöten aivan eri suuntaan, ilman että on tehty mitään rotupuhtaan jalostuksen hyväksi."

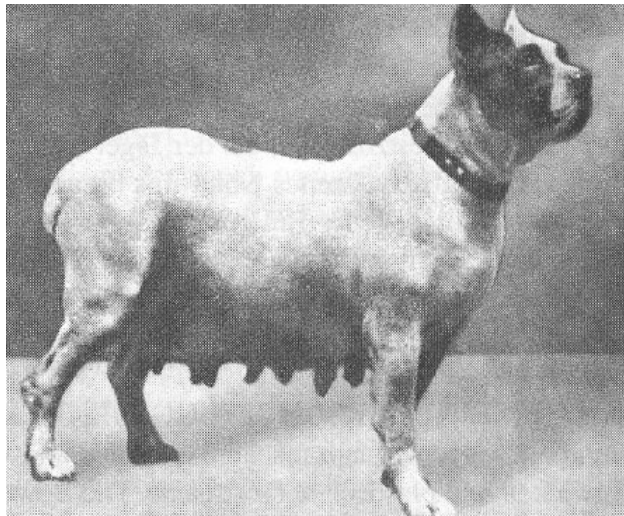
Suomen Bokseriyhdistys ry.

Vuonna 1894 herrat Elard König, K. Höpner ja Friedrich Robeth tapasivat Münchenissä ja keksivät tämän saksalaisen rodun ja panivat pisteen lähes sattumanvaraiselle siitokselle. Ajatus rodun kehittämisestä oli Friedrich Robethin, joka oli Wienistä kotoisin oleva kynologi ja joka oli pitkään oleskellut Afrikassa. Hänen ajatuksenaan oli kehittää rotu, joka olisi jonkin verran raskaampi, kuin ne elegantit koirat, joita pilkallisesti kutsuttiin olutboksereiksi.

Ensimmäinen menestys, jonka tuo yllämainittu kolmikko saavutti, oli Münchenin koiranäyttely vuonna 1895. Tuona vuonna Münchenissä ”St. Berhards-Clubin” järjestämää koiranäyttelyä pidetään bokserirodun lähtökohtana. Näyttelyyn ilmoitettiin yksi bokseri Muehlbauers Flocki, joka myöhemmin vietiin Saksan boksereiden kantakirjoihin numerolla yksi.

Tämä bokserirodun kantakirjoihin viety ensimmäinen bokseri lienee tunnusomainen oman aikansa ”bokserijalostukselle”. Flockin isä oli bulldoggi nimeltä Dr. Tonnießen’s Tom ja sen emä koira nimeltä Alt’s Scheckin (50.). Saksan rekisteröintikirjat kertovat että tämä müncheniläisen Muehlbauerin omistama koira oli syntynyt Muechenissä 26.2.1895. Väriltään se on ollut raidallinen ja sillä on ollut valkoista naamassa, valkoinen läiskä selässä ja valkoinen kaulus.

Kaikista viime vuosisadan lopun rekisteröidyistä boksereista löytyy neljä koiraa (kaksi narttua: Meta von der Passagen (30.) ja Mirzl (44.) ja kaksi urosta: Flock-St. Salvator (14.) ja Wotan (46.)) joihin katsotaan lähes kaikkien sadan vuoden aikana syntyneiden boksereiden pohjautuvan.

Meta von der Passagen

Flock-St. Salvator ja Meta von der Passagen yhdistelmästä syntynyt uros Hugo v. Pfalzgau on kaikkien tämän hetken huippukoirien kantaisä. Esimerkiksi Friedrun Stockmannin legendaariseksi tulleen v. Dom kennelin huippu-uroksiin Sigurd ja Lustig v. Domiin on tästä uroksesta suora uroslinja muutaman bokserirodun historian alkuvaiheiden tärkeimmän siitosuroksen kautta.

Vuonna 1895 Münchenin näyttelyn jälkeen perustettiin myös oma rotuyhdistys nk. Münchenin bokseri klubi ja vuotta myöhemmin oli klubin järjestämässä näyttelyssä jo yli kaksikymmentä koiraa. Klubi alkoi pitää kirjaa boksereista ja kehittää uutta rotua. Yhdistyksen perustamisen ja koirien rekisteröinnin aloittamisen jälkeen laadittiin rodulle rotumääritelmä joka vahvistettiin 1902.

Suomen Bokseriyhdistys ry.

Tämä bokserien ensimmäinen rotumääritelmä on yllättävän samankaltainen kuin FCI:n viimeksi vahvistama rotumääritelmä. Suurin muutos koskee ehkä kokoa, bokserit olivat vajaa sata vuotta sitten kooltaan huomattavasti nykyistä pienempiä. Ensimmäinen rotumääritelmä antaa bokserin säkäkorkeudeksi vähintään 45 cm nartuilla ja korkeintaan 55 cm uroksilla.

Bokserin väriksi ensimmäinen rotumääritelmä kertoo keltaisen ja tiikerijuovikkaan. Vuonna 1905 hyväksytyssä määritelmässä on vielä seuraava lisäys: ”Molempia värimuunnoksia tavataan vielä valkoisten merkkien kera, samoin valkoisia koiria, joissa perusvärin värisiä merkkejä. Muut värit eivät ole sallittuja.” Vasta vuonna 1926 Saksan bokseriyhdistys päätti poistaa rotumääritelmästä valkoisen värin. Syy tähän oli hyvin yksiselitteinen: valkoinen bokseri ei soveltunut värinsä takia poliisi- ja vartiokoiraksi, koska se näkyi liian pitkälle. Mustat bokserit kirjattiin myös saman vuonna, ei toivotuksi väriksi, sillä uskottiin, että musta väri olisi tullut rotuun snautserilta.

2.2 Palveluskoira

Saksan Bokseriyhdistyksen tavoitteena alkuajoista lähtien oli myös bokserin soveltuvuus suojele- ja vartiointitehtäviin. Bokseria koulutettiin vartiokoiriksi rodun alkuajoista lähtien. Ensimmäisessä maailmansodassa boksereita toimi rintamapalveluksessa erityisesti Belgiassa. Sotabokserien tehtävänä oli vakoilijoiden ja salakuljettajien löytäminen ja vangitseminen.

Vuonna 1921 Jenassa suoritettiin kaksi bokseria poliisikoirakokeen Saksan Palveluskoiraliiton puheenjohtajalle ratsumestari v. Stephanitzille. Tämä tapahtuman myötä bokseri tunnustettiin virallisesti työkoiraksi 22.9.1924.

Samana vuonna järjestettiin ensimmäiset Saksan Bokserien mestaruuskilpailut. Ne olivat poliisikoirakokeet ja ne ovat siitä lähtien järjestetty vuosittain lukuun ottamatta sotavuosia 1939-1945. Nykyään koemuotona on saksalainen suojelekoirakoe.

Koulutettujen bokserien määrä nousi Saksassa 1930-luvulla myös siksi että 1934 tuli sääntö jossa voittajanäyttelyn Reichsieger-tittelin saattoi saavuttaa vain koira jolla on koulutustunnus.

„v. Dom“ (Schutz der Herrin)

Myös toisessa maailmansodassa bokserit toimivat sotakoirina. Bokseriurossa Mathias v. Westen pelasti sodan aikana 17 ihmishenkeä ja koira palkittiin 2. luokan Rautaristillä.

Saksa vaati jo vuonna 1948 että siitosyhdistelmissä ainakin toisella vanhemmalla on oltava koulutustunnus. Saksa on pyrkinyt alkuajoista lähtien ylläpitää käyttökoiraominaisuuksia erilaisin siitokseen soveltuvuustesteillä ja jalostustarkastuksilla.

2.3 Rodun kehitys Suomessa

Alkuvaiheet

Ensimmäiset bokserit saapuivat Suomeen tiettävästi vuonna 1910. Ne olivat mosabackalaisen herra Gustav Röbbelin Saksasta mukanaan tuomat koirat: uros Hektor ja narttu Minka Zahna. Molemmat koirat nähtiin toukokuussa vuonna 1912 Suomen Kennelklubin vuosinäyttelyssä ja vietiin kirjoihin. Näyttelyyn oli ilmoitettu kaikkiaan 253 koira.

Suomen Kennelklubin julkaisun nelosnumerossa, heinäkuussa 1912, löytyy molempien koirien näyttelyssä saama arvostelu:

"H e k t o r, uros, tiikerijuovikas, om. G. Röbbel, H:ki, kasv. Max von Reuner, hyvin rakennettu, hyvä väri, näissä molemmissa kohdin ylivoimainen muihin nähden, kuono-osan siluetti pieni, liian bulldoggimainen, I palk.av, I voitt. ja pariluokassa

M i n k a Z a h n a , narttu, tiikerinjuovikas, om. G. Röbbel, H:ki, kasv. Caesar & Minka, pää parempi kuin Hektorilla, huonompi runko. Hyvä yksilö. I palk. av, junioriluokassa, ja pariluokassa."

Ensimmäisenä bokserina rekisteröitiin kylläkin Fox von der Niederschönweide SKKS294 VIII niminen uros, joka asui Pietarissa ja oli vain näyttelymatkalla Suomessa ja näyttelyn jälkeen ilmeisesti palasi takaisin Pietariin. Mutta Hektor, josta tuli myöhemmin rodun ensimmäinen muotovalio Suomessa ja narttu Minka Zahna jäivät ja saivat yhdessä viiden vuoden aikana ainakin kuusi pentuetta.

Molempien koirien alkuperä vaikuttaa varsin hämärältä. Todennäköisesti ne olivat lähtöisin sen ajan pahamaineisesta saksalaisesta "koiratehtaasta Caesar & Minka". Yksikään koirien sukutaulussa esiintyvistä vanhemmista ei ole rekisteröity Saksan Bokseriyhdistyksen kantakirjaan.

Suomen Bokseriyhdistyksen hallussa on näitä kahta bokseria Hektoria ja Minka Zahnaa esittävä maalaus. Maalauksen kääntöpuolella on lyhyt toteamus, että koirat saapuivat Suomeen 1910 ja että ne ammuttiin vuonna 1917. Syy on yksiselitteinen, Gustav Röbbel joutui lähtemään maasta. Koiriaan hän ei voinut ottaa mukaansa, eikä hän halunnut antaa niitä poiskaan, joten ne jouduttiin lopettamaan.

Vuotta myöhemmin, siis 1913, Suomen Kennelklubin järjestämässä näyttelyssä oli kaksi bokseria, kaksi tiikerijuovikasta urosta. Bib, joka omistajansa vastalauseista huolimatta sai II palkinnon avoimessa luokassa ja ensimmäisen palkinnon saanut Hektor von Sörnäs. Kennelklubin lehti ei vuoden 1913 näyttelyarvosteluissa kerro koirien vanhempia, syntymäaikaa, kasvattajaa eikä edes omistajaa. Ilmeisestikin tämä Hektor on ollut Minka Zahnan ja Hektorin poika, sillä jo vuotta myöhemmin vastaavasta näyttelystä löytyy tästä yhdistelmästä useampi koira ja myös isäpappa, joka nyt komeilee näyttelytiedoissa merkinnällä Ch. Hektor v. Zahna 325 III.

Kaikesta päätellen vuosisadan alussa koiran nimen perään liitettiin se paikkakunta, missä se asui. Mielenkiintoista tässä vuoden 1914 näyttelyssä oli, että kaikki kuusi näytteillä ollutta bokseria olivat samaa perhettä: isäpappa Ch. Hektor von Zahna 325 III ja äiti Minka Zahna

Suomen Bokseriyhdistys ry.

296 VIII, sekä lapsia kaikkiaan kolmesta pesueesta, 17. lokakuuta 1912 syntynyt uros Box von Sörnäs 207IX, jonka omisti rouva Eva Tigestedt, Helsingistä (ilmeisestikin Helsingin Sörnäisistä), 14. huhtikuuta 1913 syntyneestä pentueesta uros Hektor von Sörnäs 204 IX, omistaja herra Arthur Granroth, Helsinki ja Toger von Sörnäs 208IX, omistaja herra Odin Öhman, Helsinki sekä 15. syyskuuta 1913 syntynyt narttu Lora von Mosabacka, jonka omistajaksi on merkitty koirien kasvattaja, eli Gustav Röbbel itse, joka siis itse asui Mosabackassa eli suomeksi Tapanilassa.

Vaikka näissä Suomen Kennelklubin 1910-luvun näyttelyissä olikin vain muutamia ja melkein pelkästään Röbbelin omistamia tai kasvattamia koiria, alettiin bokseita 1910-luvulla tuoda Suomeen enemmän, tosin harvakseltaan. Useimmiten bokseita tuotiin Ruotsista, mutta myös Venäjältä tuotiin muutamia koiria, kuten esimerkiksi uros Dick (Pulka-Joy), joka löytyy monen suomalaisen bokserin sukutaulusta.

Tuonnit olivat usein sattumanvaraisia, eikä varsinaisesta kasvatus- tai rodunjalostustyöstä voinut puhua: jalostukseen köytettiin niitä koiria, jotka sattumalta olivat saatavilla. Tästä syystä ei voida juuri puhua rodunjalostuksesta 1910- ja 1920-luvuilla, vaikka pentuja syntyi ja rotu laajeni ja tuli vähitellen tunnetuksi myös Suomessa.

Niinpä ei olekaan ihme, että Suomesta vuonna 1948 vastattiin amerikkalaisten tiedusteluihin suomalaisesta bokserikannasta seuraavasti:

”Sikäli kun tiedämme, ensimmäinen bokseri tuotiin maahamme Saksasta 1920 ja oli nimeltään Asgard vom Kellerhof. Toinen oli Hanno von Tettenrode, joka myös tuli Saksasta noin 1922. Koirista ei kuitenkaan ole olemassa kuvaa, josta näkisi miltä ne näyttivät. Myöhemmin tuotiin vielä joitakin narttuja, mutta emme voi sanoa käytettiinkö niitä siitokseen.

Bokserinjalostuksemme alkoi toden teolla kun Wotan von Georgsheim vietiin kirjoihin Suomessa 1935 Fkk 12288/XXI ja Jutta von der Danziger Hansa FKK 13075/XXII, molemmat tuotiin maahan Saksasta.

Näistä saimme uroksen, Negus av Hansastamin FKK 14719/XXIV, joka esiintyi hyvin usein myöhempien bokseiden sukutauluissa. Narttu Cassandra av Hansastam FKK/14719/XXIV lähetettiin ruotsalaiselle käyttövaliolle Katias Tobolle SKKS 1026 JJ, ja näistä saimme uutta verta. Vuodesta 1944 lähtien olemme lähettäneet muutamia narttuja Ruotsiin astutettavaksi Ch. Roland Ukasilla SKKS 2943 PP ja Rönnavikens Sintramilla SKKS 1250 PP. Viime vuosina olemme tuoneet maahan muutamia koiria Hollannista ja Tanskasta, näistä narttu Bellahojs Senta Dsk, HSB 119405 tuntuu osoittautuvan lupaavaksi.

On vaikea sanoa tarkasti kuinka monta bokseria meillä täällä on alkujaan ollut, ehkä vain noin kymmenkunta. 1939 lähtien ja varsinkin 1944 jälkeen niiden lukumäärä on kasvanut ja nyt niitä pitäisi olla yli 300. Meidän rekisteröinneissämme ei näy niin paljon, koska jotkut bokseiden omistajat eivät ole rekisteröineet koiriaan. Voimme kuitenkin sanoa, että bokserit tulevat suosittuiksi päivä päivältä”.

(Suomen Bokseriyhdistyksen kirje Milo G. Denlingerille Washingtoniin 28.11.1948)

Erittäin aktiivisia oltiin sodan jälkeen myös rodun tason parantamisessa ja kaikissa jalostusta sivuavissa asioissa.

Jalostustarkastuksia bokseille pidettiin yhdistyksen toimesta jo hyvin varhain, vaikka varsinainen virallinen jalostustoimikunta perustettiin vasta 3.1.1957. Tämän jalostustoimikunnan ensimmäisenä puheenjohtajana toimi Helge Blomqvist. Mainittakoon,

Suomen Bokseriyhdistys ry.

että vuonna 1962 jalostustarkastuksen suoritti ulkomuototuomari ja bokserinkasvattaja Leo Helbig Saksasta. Leo Helbig oli vuonna 1960 mm. valittu kansainvälisen bokserijärjestön vuonna 1950 perustetun ATIBOX:in puheenjohtajaksi. "Vaakamestariksi" tähän 1962 pidettyyn jalostustarkastukseen nimettiin Nils Engman ja koirien mittaajiksi Toivonen ja Holmström.

Vuonna 1966 pidetyssä jalostustarkastuksessa valokuvattiin kaikki koirat jalostustoimikunnan käyttöön.

Vuonna 1966 pidettiin jalostustarkastus myös Turussa ja vuonna 1970 Tampereella. Tällöin todettiin, että silloinen "bokserikanta Tampereella oli hyvin heikko".

Se, että varhaisista bokseista on säilynyt ylipäänsä mitään konkreettista tietoa on tällaisten jalostustarkastusten ja ennen kaikkea rouva Erna Hellgrenin ansiota, joka kehitti yhdistyksen jalostustarkastuksille oman koirakohtaisen kortiston. Jokaiselle koiralle oli varattu iso pahvikortti, uroksille sinivihreä ja nartuille punainen.

Korttiin merkittiin koiran tiedot: nimi, rekisterinumero, kasvattaja ja omistaja, koiran korkeus, pituus ja paino sekä sukutaulu. Kortin kääntöpuolelle merkittiin arvioita koiran ulkomuodosta ja luonteesta, mahdolliset koiran näyttely - ym. tulokset. Koiran sukutaulun sisältämät verilinjat ja mahdollinen linja - ja sisäsiitos, sekä mahdolliset astutukset jne.

Vanhimmat koirat, joita näiltä SBY:n jalostustarkastuskorteilta löytyy, ovat syntyneet vuonna 1936. Tässä ohessa yksi vanhimmista, taiteilija A. Tigerstedtin eli "Tiikerin" omistaman bokseriuroksen, vuonna 1943 syntyneen Hannibalin kortti sukutauluineen ja kääntöpuolen merkintöineen.

Siitostarkastustilaisuus 21.4.1958.

Suomen Bokseriyhdistys — Finlands Boxerförening r.y.

Koirakortti
Int. Champion, Ruotsin Champion, Kaksoisvalio
UROK: Tomahawk - Uncas v.d. Aue VK N:o 555/52 E

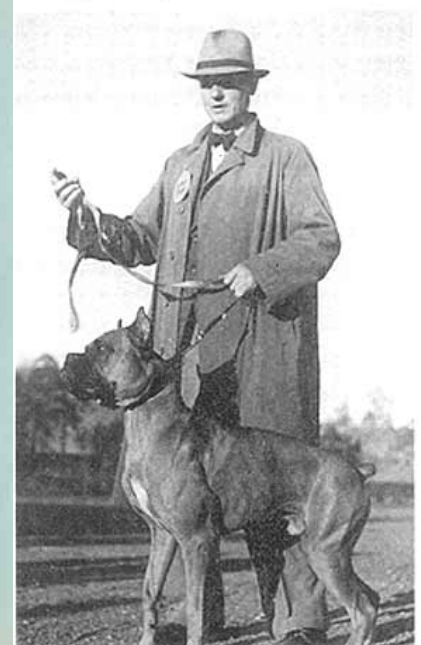
VAR: tiikerinjuovainen SYNTYNyt: 13.1.52 MITAT: 61/63 r. 81 PAINO: 31 kg.

OMISTAJA: Johtaja Ludvig Hellgren, Helsinki, Liisankatu 17 B 9, puh. 628 151

KASVATTAJA: Eläinlääk. Maj. Torsten Schwindt, Hanko

ISA:	<u>Champion</u> Panfield Tango 1117 AE KC reg. 31485/46	Panfield Flack Alma v.d. Franken- warte	Stainburndorf Zulu Panfield Astra
	Small Fry KC reg. 19132/47	Hasso v. Germania Amber of Belcaire	Champ. Lustig v. Dom Alfa v. Wurnburger Glockli Champ. Rex v. Hohenneuffen Champ. Favorite v. Hans Germania Maspond Amos of Field- cove Malchen of Maspond
EMA:	Tarzan Jungleboy SKL 7093/IX	Negos av Hansastam Aida av Bustos	Wotan v. Georgsheim Jutta v.d. Danziger Hansa Durre's Buster Tosca
	Loni v.d. Aue SKL 15891/XI	<u>Champion</u> Borgöns Pompe Prickens Astra	Rolands Ukás Taffimai Champ. Katjas Toho Kassandra av Hansastam

A. Tigerstedt ja Hannibal

3. JÄRJESTÖORGANISAATIO JA SEN HISTORIA

3.1 Rotujärjestön historia

Suomen Bokseriyhdistys perustettiin 15.11.1944 Suomen Bokserikerho-nimellä. Klubin perustava kokous pidettiin 3.12.1944, jota voidaan pitää Suomen Bokseriyhdistyksen virallisena perustamispäivänä. Yhdistys toimi aluksi Helsingin Palveluskoiraharrastajat ry:n alaosastona HPH:n bokserikerhon nimellä.

14.1.1948 allekirjoittivat puheenjohtaja Gunnar Ekman, varapuheenjohtaja Ludvig Hellgran ja rahastonhoitaja Hild-Gun Westerland sopimuskirjan joka alkaa:

”Me allekirjoittaneet olemme tänään päättäneet jatkaa vuonna 1944 perustetun bokserikerhon toimintaa nimellä Suomen Bokseriyhdistys – Finlands Boxerförening r.y.” Yhdistys merkittiin yhdistysrekisteriin 19.2.1948.

Vuonna 1963 yhdistys päätti liittyä ATIBOX:iin. Yhdistyksellä oli vuonna 1963 vilkas kirjeenvaihto ja myös henkilökohtaisia yhteyksiä Euroopan eri maihin. Vuotta myöhemmin päätettiin taas erota ATIBOX:ista koska katsottiin, ettei siitä ollut suomalaisille vastaavaa hyötyä. ATIBOX:iin liityttiin uudestaan 1980-luvulla, kun Suomen ja Manner-Euroopan välisten karanteenirajojen poistuttua suomalaiselle bokseriväelle aukenivat aivan uudet mahdollisuudet osallistua koirineen Keski-Euroopan bokseriharrastukseen.

ATIBOX (Association Technique Internationale du Boxer) on FCI:n alaisten kansallisten bokserirotujärjestöjen kansainvälinen yhteistyöelin. Atiboxin tavoitteena on rodun etujen erityispiirteiden turvaaminen kansainvälisellä tasolla, ja tässä tarkoituksessa se edistää jalostusta, koetoimintaa ja näyttelyitä sekä opetusta ja tutkimusta, niin että perustana kaikessa on rodun alkuperämaan rotumääritelmä. Bokserin luonne on erittäin tärkeä ja sitä on tarkoin vaalittava. Atibox on voittoatavoittelematon aatteellinen yhdistys

3.2 Julkaisutoiminnan historia ja nykypäivä

Maaliskuussa 1963 pidetyssä kokouksessa päätettiin ruveta julkaisemaan SBY:n omaa lehteä. Ensimmäinen numero ilmestyi 1963 monistettuna nimellä Tiedotuslehti n:o 1 ja lehteä jaettiin Suomen Kennelliiton kevätnäyttelyssä. Helmikuussa 1965 päätettiin muuttaa Tiedotuslehden nimeksi ”Bokseri”.

Bokseri lehti ilmestyy edelleen jäsenistölle neljä kertaa vuodessa ja on tärkein tiedotuskanava jäsenistöön päin yhdistyksen internetsivujen ohella.

Vuonna 1970 ilmestyi yhdistyksen ensimmäinen vuosikirja. Vuosikirjasta tuli vuosien aikana hyvin tärkeä yhteenveto näyttelytoiminnasta, rekisteröinneistä ja yhdistyksestä. Vuosikirjan

Suomen Bokseriyhdistys ry.

julkaisusta on luovuttu koska näyttelykäyntien arvosteluiden kääntäminen on työlästä ja kallista sekä vuosikirjojen myynti pieneni vuosi vuodelta. Viimeisin vuosikirja on vuodelta 2002.

Ensimmäiset pennunhoito-ohjeet laadittiin 1972 ja niitä on uusittu tarpeen mukaan. Uusin Bokserin ABC pennunhoito-ohje on julkaistu vuonna 2005.

Yhdistys ylläpitää myös kotisivuja (www.suomenbokseriyhdistys.com). Internet on hyvä tiedotuskanava ja paikka josta voi löytää tarvittavat tiedot rodusta. Sieltä voi ladata asiakirjoja esim. terveystarkastuksen, selkäkuvausohjeen jne. Kotisivuilla julkaistaan myös tilastoja ja tuloksia (näyttelyt, kokeet) ja sieltä löytyy pentuvälitys. Kotisivujen tulisi palvella niin aktiivista harrastajaa kuin vasta bokserista kiinnostunutta tulevaa harrastajaa.

3.3 Alaosastot

Turun alaosasto perustettiin 19.9.1965 ja se on Suomen Bokseriyhdistyksen ensimmäinen alaosasto joka toimii edelleen aktiivisesti.

Savo Karjalan alaosasto perustettiin marraskuussa 1969 ja toimi aktiivisesti noin 10 vuotta. 20.11.1976 päätettiin lopettaa alaosaston toiminta.

Lahden alaosaston perustava kokous pidettiin tammikuussa 9. päivä 1970. Lahden alaosasto lakkautettiin kuitenkin jo vuonna 1974. Uudestaan Lahden alaosasto aloitti toimintansa vuonna 1993.

Tampereen alaosaston perustava kokous pidettiin helmikuussa 1969 ja tämä alaosasto toimii edelleen aktiivisesti.

Pohjois-Suomen alaosasto perustettiin vuonna 1991.

Uudenmaan alaosasto perustettiin vuonna 1996 ja on yhdistyksen suurin alaosasto.

Pohjanmaan alaosasto perustettiin 2001.

Pohjois-Karjalan alaosasto perustettiin 2004.

Alaosastojen yksi tärkeimmistä tehtävistä on järjestää jäsenistölleen toimintaa: maasto- ja tottelevaisuuskoulutusta, kerhoiltoja jne. Alaosastot järjestävät myös yhdessä pääyhdistyksen kanssa erikoisnäyttelyitä ja muita tapahtumia. Pääyhdistys tukee alaosastojen toimintaa rahallisesti tilittämällä heille osan alueensa jäsenmaksuista sekä myöntämällä erikseen anottavaa toimintarahaa.

3.4 Jäsenmäärä

<i>vuosi</i>	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
vuosijäsen	539	568	713	840	1411	1207	1102	596	1010	992	928	892	857	930	910	852
perhejäsen	125	138	187	282	514	462	236	281	245	219	195	191	171	190	173	173
nuorisojäsen	53	45	49	72	87	34	32	18	32	16	7	7	9	24	10	10
ainaisjäsen	47	47	47	50	53	49	43	3	38	37	37	37	35	28	22	22
tuomarijäsen	21	21	21	24	22	26	19	6	19	19	19	19	31	32	24	24
kunniajäsen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	5	5
YHTEENSÄ	785	819	1017	1268	2087	1778	1432	904	1344	1283	1186	1146	1103	1209	1144	1086

Taulukko 1: SBYn jäsenmäärät vuosina 1990 – 2005

Vuonna 1997 tapahtunut suuri jäsenmäärän putoaminen johtuneen silloisesta kiistasta liittyen valioarvosäännön muuttumiseen. Ennen vuotta 1997 valioksi tuli, jos sai hyväksyttävän tuloksen luonnetestistä tarvittavien sertifikaattien lisäksi. Nyt ulkomuodon valionarvoon vaaditaan koulutustunnus palveluskoirakokeesta.

3.5 Hallitus ja jalostustoimikunta

Suomen Bokseriyhdistyksen hallituksen valitsee yhdistyksen vuosikokous. Hallituksen puheenjohtaja valitaan vuosittain. Muut hallituksen toimihenkilöt valitaan kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Toimialueet, joihin vastuuhenkilöt valitaan, ovat jalostus, tiedotus, talous, koulutus, näyttelyt ja jäsen sihteeri. Hallitukseen valitaan vuodeksi kerrallaan myös alaosastojen edustajat ja heille varamiehet.

Jalostustoimikunnan valitsee vuosikokouksessa valittu jalostuksesta vastaava toimihenkilö. Jalostustoimikunnan vetäjä valitsee itse toimikunnan muut jäsenet. Jalostustoimikunta vastaa myös pentuvälityksestä. Pentuvälittäjän valitsee hallitus.

4. NYKYTILANNE

4.1 Populaation koko ja rakenne

Vuonna 1995 boksereita rekisteröitiin 314, josta kotimaassa syntyneitä pentuja oli 289 kpl. Kymmenen vuotta myöhemmin vuonna 2005 rekisteröityjen koirien määrä on laskenut 198, josta kotimaassa syntyneitä pentuja on 170 kpl. Tuontikoirien määrä on varmasti rekisteröityjä suurempi, sillä vain osa tuonneista rekisteröidään Suomen Kennelliiton FIN-rekisteriin.

Alla olevassa taulukossa esitetään vuosittain rekisteröityjen pentueiden määrä, keskimääräinen pentuekoko sekä kasvattajien määrä. Pentueet on jaettu siitoskoira tasolle, pyrkimyksenä kuvata jalostukseen käytettyjen urosten ja narttujen määrää sekä suhdetta siihen, kuinka suuri osuus ulkomaisilla koirilla on ollut jalostuskäytössä. Tulee kuitenkin muistaa se tosiasia, että pentuemäärät rotumme kohdalla ovat niin pienet, ettei tehollinen populaatio vuositason laskettaessa nouse yli 100, vaikka jokainen jalostukseen vuoden aikana käytetty narttu astutettaisiin eri uroksella.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Pennut (kotimaiset)	289	340	260	223	207	210	183	172	260	221	206
Tuontikoirat	25	10	20	22	24	20	20	20	10	18	37
Rekisteröinnit yht.	314	350	280	245	231	230	203	192	270	239	243
Pentueet	67	68	49	45	43	40	38	32	47	36	42
Pentuekoko	4,3	5	5,3	5	4,8	5,3	4,8	5,4	5,5	6,1	4,9
Kasvattajat	56	55	43	41	36	35	32	28	37	31	31
- pentueita/kasvattaja	1,20	1,24	1,14	1,10	1,19	1,14	1,19	1,14	1,27	1,16	1,35
Urokset											
- kaikki	31	40	33	25	25	21	21	20	27	26	33
- kotimaiset	17	30	22	12	9	7	5	4	10	5	10
- tuonnit	9	5	9	9	10	10	9	9	14	13	14
- ulkomaiset	5	5	2	4	6	4	7	7	3	8	9
- keskimääräinen jalostuskäytön ikä	4v 2kk 3v 11kk	4v 1kk 3v 9kk	3v 10kk 3v 11kk	3v 6kk 3v 7kk	4v 1kk 4v 11kk	5v 9kk					
Nartut											
- kaikki	67	67	49	45	43	40	38	32	47	36	42
- kotimaiset	57	62	46	43	39	35	35	25	45	26	35
- tuonnit	10	5	3	2	4	5	3	7	2	10	7
- keskimääräinen jalostuskäytön ikä	3v 11kk 3v 7kk	3v 7kk 3v 7kk	3v 10kk 3v 11kk	4v 4v 2kk 3v 11kk	3v 10kk 3v 11kk	3v 11kk	3v 10kk 3v 11kk	3v 11kk 3v 11kk	3v 11kk 3v 11kk	3v 11kk 3v 11kk	3v 11kk 3v 11kk
Isoisät	92	78	83	81	78	72	78	63	64	79	89
Isoädit	110	102	103	106	97	91	88	76	81	92	106
Tehollinen populaatio	85	100	79	64	63	55	54	49	69	60	74
Sukusiitosprosentti	1,96 %	2,29 %	1,78 %	1,63 %	1,29 %	0,65 %	1,20 %	1,43 %	1,14 %	0,61 %	1,02 %

Taulukko 2: Yhteenveto vuosilta 1995 – 2005

Taulukko on saatu Koiranet.fi tietokannan jalostustilastoista. Tehollinen populaationkoon laskentaan on käytetty peruskaavaa: $4 \cdot N_m \cdot N_f / (N_m + N_f)$, jossa N_m tarkoittaa siitokseen käytettyjä uroksia ja N_f siitokseen käytettyjä narttuja. Tämä kaava tuottaa erittäin optimistisen tuloksen, sillä tässä ei oteta huomioon jalostuseläinten sukulaisuussuhdetta. SKL:n koiranetin sukutaulut eivät ole täydellisiä, etenkin samat ulkomaiset koirat saattavat esiintyä samalla rekisterinumerolla useamman kerran.

Alla olevassa taulukossa on tehollinen populaatiokoon kehitys sukupolvittain (sukupolvi 5 vuotta)

vuodet	pentuemäärä (kpl)	jalostusurokset (kpl)	jalostusnartut (kpl)	tehollinen populaatiokoko
1995-1999	272	108	214	287
2000-2004	193	72	148	194

Taulukko 3: Tehollisen populaation kehitys vuosina 1995 – 2004

Tehollisen populaatiokoon tulisi olla yli 100. Yli 100 koiran tehollisessa populaatiossa sattuman aiheuttamat geenihäviöt tai geenien yleistyminen voidaan pitää vielä kohtuullisella tasolla. Alle 100 tehollinen populaatio on ”uhanalainen”. Kasvattajien määrä ja sitä kautta myös pentueiden määrä on pudonnut kymmenen vuoden aika lähes puoleen. Tämä tarkoittaa sitä, että tehollisen populaatiokoon kasvattaminen tulevaisuudessa on haasteellista, jos suunta jatkuu samanlaisena.

Sukusiitosasteen kasvu ei saisi ylittää 1 % sukupolvea kohden (sukupolvien väli on oletettu olevan noin 5 vuotta), tällöin sukusiitosaste ei saisi kasvaa 0,2 % enempää vuodessa. KoiraNetin tiedot ovat vielä melkoisen vajavaisia, koska ulkomaisten koirien sukutaulut ovat puutteellisia johtuen mm. siitä, että samalla ulkomaisella uroksella voi olla useampi rekisterinumero. Tästä syystä luotettavaa tietoa sukusiitosasteen kasvusta ei saada tällä hetkellä ja saatu luku antaa todellisuutta positiivisemmän kuvan.

Rodun jalostus on joukkojen jalostusta eli populaatiogenetiikkaa, eikä sitä pidä käsitellä yksilöjalostuksena. Suositusten lähtökohta on niiden joukkovaikutukset eikä yksilövaikutukset. Leveä jalostuspohja antaa mahdollisuuksia jalostusyksilöiden sukulaisuusasteen pitämistä mahdollisimman pienenä, joka taas parantaa koko kannan elinvoimaa ja helpottaa perinnöllisten sairauksien vastustamista.

Sukusiitosaste ei saisi ylittää 6,25 % eli serkusparitusta(viisi sukupolvea). Myös samojen yhdistelmien uusimista tulisi välttää. Myös täyssisarusten yhdistämistä samaan urokseen tulisi välttää. Nämä ovat tärkeitä sääntöjä, joita noudattamalla jalostuspohjamme ei ainakaan kavennu. Näitä sääntöjä on jokaisen bokserikasvattajan helppo noudattaa.

Alla olevassa taulukossa pyritään kuvaamaan jalostuksessa käytettyjen urosten (vuosina 2001 – 2005 sekä 1996 - 2000) osuutta kokonaisrekisteröintimäärissä kuluneena tilastoaikana (5 vuotta) sekä niiden osuutta kokonaisuudessaan rotumme pentuemäärässä.

#	2001-2005 Uros	Tilastointiaikana			Yhteensä	
		Pentueita	Pentuja	%-osuus	Pentueita	Pentuja
1	HUNTER VON DER MILSEBURG	11	60	5,76 %	21	115
2	ALEXVAL VAN WINKLE	14	59	5,66 %	17	71
3	ZIRCO DEL TRINITAD	8	54	5,18 %	8	54
4	YAKO VAN DE HAZENBERG	10	52	4,99 %	10	52
5	ENZO BOXER DE TABARCA	13	63	6,05 %	14	64
6	CELBY V.D. HOEVERBOS	7	43	4,13 %	7	43
7	XANTHOS VOM DRIMBORN	6	40	3,84 %	8	52
8	LEEDALEIN IMPOSANT	6	35	3,36 %	6	35
9	YASPER ZUR LIEBENBURG	7	32	3,07 %	10	37
10	CARESS NO MADARAM	5	30	2,88 %	6	32
11	BARON V.D. HOEVENSEHOF	4	26	2,50 %	5	27
12	CARO VOM OKELER FORST	6	25	2,40 %	9	44
13	NICO VON SANTANA	4	25	2,40 %	23	121
14	CRIS BEIT HOLLANDIA ME HAGALIL	6	24	2,30 %	6	24
15	MARBELTON ROLEX	5	23	2,21 %	5	23

#	1996-2000 Uros	Tilastointiaikana			Yhteensä	
		Pentueita	Pentuja	%-osuus	Pentueita	Pentuja
1	NICO VON SANTANA	16	92	7,42 %	23	121
2	HILTHORN CHIP'N DALE	19	81	6,53 %	37	147
3	DOMINANT	10	61	4,92 %	12	64
4	HUNTER VON DER MILSEBURG	9	54	4,35 %	21	115
5	GLOBA'S ISTINJO	8	50	4,03 %	10	58
6	DOLMETSCHERS KANONENSCHUSS	9	46	3,71 %	9	46
7	MOMO'S QUANTUM LEAP	8	38	3,06 %	8	38
8	BOXELLA'S LEDO BOND	7	30	2,42 %	9	36
9	ECKBRAN OCTOPUS	7	30	2,42 %	7	30
10	CHERO VON FELIX	5	29	2,34 %	6	30

Taulukko 4: Jalostukseen käytetyt urokset vuosina 2001 – 2005 TOP 15-lista ja vuosina 1996 - 2000 TOP 10-lista. %-osuus kertoo ko. uroksen pentumäärän tilastointiaikana suhteessa tilastointiajan kotimaassa syntyneiden pentujen määrään

Uroksilla 2001-2005 taulukosta löytyy useammalla seuraavat koirat sukutaulusta (viisi polvea): Plato van de Hazenberg, Xantos v. Bereler Ries, Kosima Della Talpa, Jerom van de Hazenberg, Carlino v. Nassau-Oranien, Teck Del Colle Dell'Infinito.

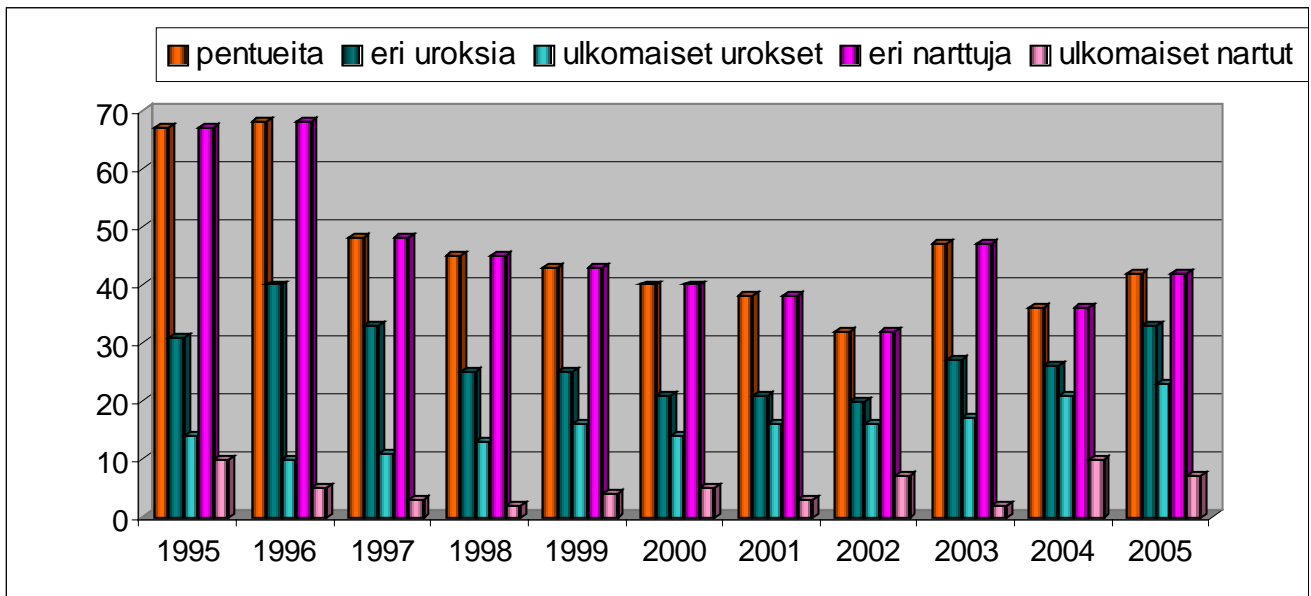
Peruseriaatteena terveelle kannalle on, että yhdellä uroksella ei saisi olla enempää kuin 5 % jälkeläisiä omana sukupolvena (sukupolvi 5 vuotta). Eikä uroksen käyttö saisi ylittää kertakaikkisena määränä 25 % yhden vuoden rekisteröinneistä. Tämä tarkoittaa että kun Suomessa syntyneitä bokseita rekisteröidään noin 200 pentua vuodessa, niin uroksella ei saisi olla enempää kuin 50 jälkeläistä sukupolvessa. Meillä tähän jälkeläismäärään yltää viisi urosta viimeisen viiden vuoden aikajaksoa tarkasteltaessa (vuodet 2001 - 2005). Vuosina 1996 – 2000 aikana rekisteröinnit olivat hieman korkeammat joten tähän 5 % lukuun yltää kolme koiraa. Tavoitteena ja pyrkimyksenä tulisi olla, että nämä koirat, joiden jälkeläismäärät ylittävät tuon 5 % rajan, ei enää käytettäisi jalostukseen.

Jalostukseen käytettävien urosten määrä tulisi olla mahdollisimman suuri, mutta myös jalostukseen käytettävien narttujen määränkin tulisi olla suuri. Lisäksi laajan geenipoolin ylläpitäminen vaatii, että mahdollisimman monen eri pentueen pentuja tulisi käyttää

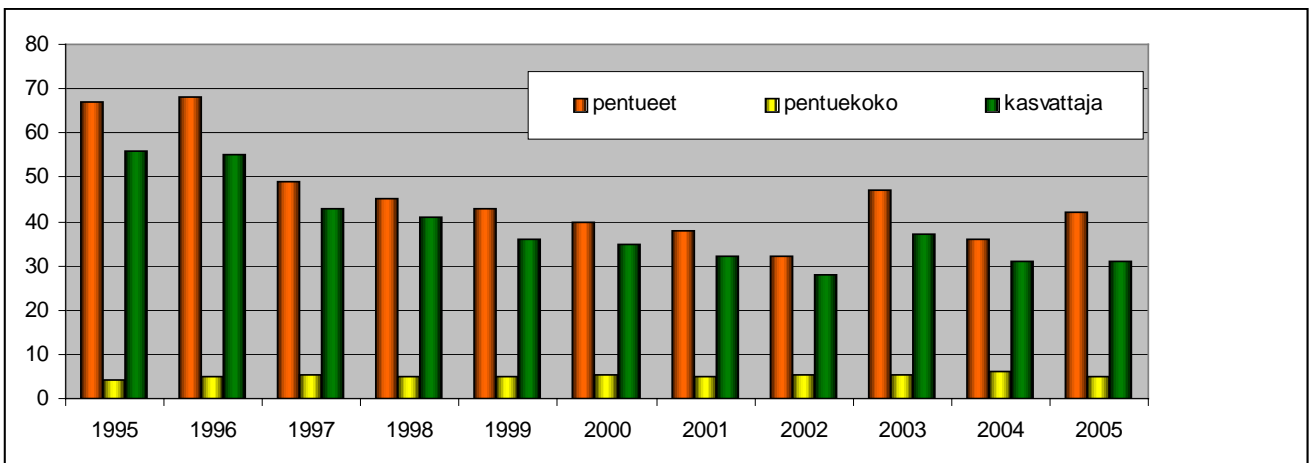
Suomen Bokseriyhdistys ry.

jalostukseen sekä tietysti suosia suvultaan tuntemattomampien ja/tai vähemmän käytettyjen koirien jalostuskäyttöä.

Taulukko 5. Yhteenveto pentuemääristä ja jalostukseen käytetyistä koirista vuosina 1995 – 2005.

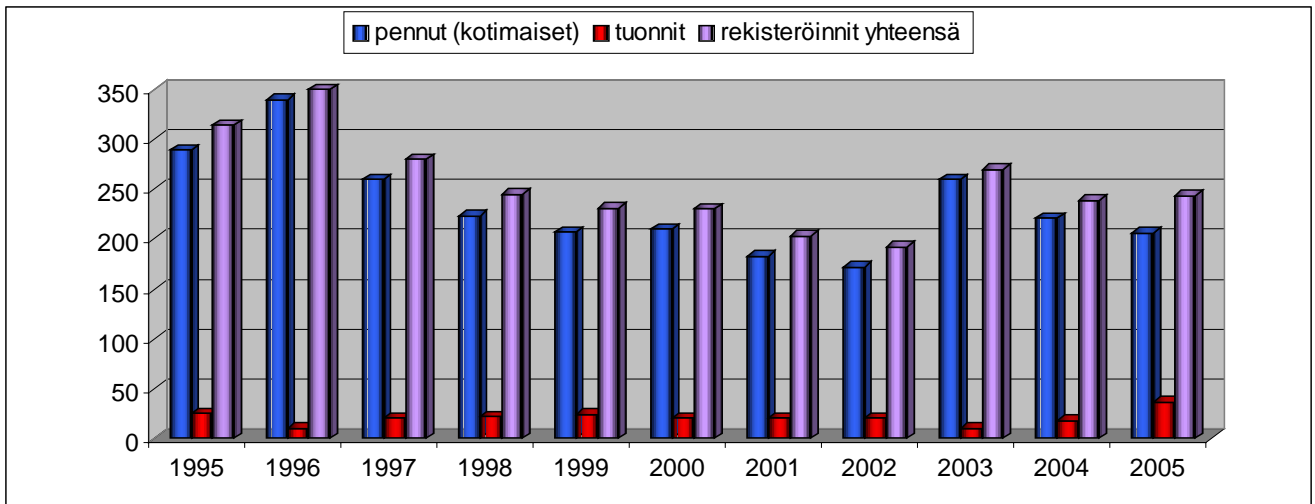
Tuontiurossien osuus jalostukseen käytettävistä uroksista on aina ollut rodussamme suuri, vaikka niiden pentuesisaruksista ja sukulaisista on yleensä saatavissa huomattavasti vähemmän tietoa kuin saman sukuisten suomalaisten. Poikkeuksena tästä voidaan pitää Saksaa, joka kirjaa huomattavan tarkkaa tilastoa jalostusyksilöiden osalta.

Taulukko 6. Yhteenveto pentuemääristä niiden koosta vuosina 1995 - 2005

Kasvattajien määrä on 10 vuoden aikana vähentynyt, joka näkyy pentuemäärän pienenemisellä. Kasvattajamäärän putoaminen johtuu selkeästi typistyskiellon voimaantulosta, sillä useat vanhat, tuotteliaat kasvattajat lopettivat kasvattamisen typistyskiellon astuessa voimaan. Keskimääräinen pentuekoko ei ole merkittävästi vaihdellut vuosittain, vaan on pysynyt noin viidessä pennussa per pentue.

Suomen Bokseriyhdistys ry.

Taulukko 7. Yhteenveto rekisteröinneistä vuosina 1995 - 2005

4.2 LUONNE JA KÄYTTÖOMINAISUUDET

Bokseri on jalostettu kotimaassaan Saksassa palveluskoiraksi ja rekisteröintien ehtona Saksan Bokseriyhdistyksessä (BK-München) onki se, että pentueen molemmilla vanhemmilla on oltava hyväksytysti suoritettu ZTP-testi (tai Körung) ja AD-koe sekä vähintään toisella vanhemmalla on oltava tulos suojelukokeesta (VPG tai IPO). Bokserin tulee nykyisen rotumääritelmän mukaan soveltua seura-, suojelu- ja palveluskoiraksi. Jotta bokseri voisi toimia tässä tehtävässään, asettaa se erittäin suuret vaatimukset luonneominaisuuksille ja sen myötä myös niille mittareille, joilla kyseisiä ominaisuuksia arvioidaan.

Rotumääritelmän asettamat ehdot luonteelle:

Käyttäytyminen ja luonne:

- bokseri on vahvahermoinen, itsetietoinen, rauhallinen ja tasapainoinen
- bokseri on uskollinen isännälleen ja perheelleen ja osoittaa heitä kohtaan suurta kiintymystä
- bokseri on valpas, peloton ja rohkea puolustaja
- bokseri on vaivaton perhekoira; iloinen ja ystävällinen, mutta epäluuloinen vieraita kohtaan ja tosipaikan tullen peloton
- bokseri on helposti koulutettavissa, se on tarmokas ja rohkea, luonnollisen terävä ja sillä on hyvä hajuaisti
- bokseri on vaatimaton ja siisti, jonka ansiosta se on yhtä miellyttävä perheessä kuin suojelu-, seura- ja palveluskoirana
- bokseri on luonteeltaan suora, ei salakavala eikä petollinen

Virheet:

- aggressiivisuus, vihaisuus, salakavaluus, epäluotettavuus, temperamentin puute tai arkuus

Hylkäävät virheet:

- vihaisuus

Boksereita käy erittäin vähän palveluskoirakokeissa sekä luonnetesteissä, joten luonnearviointia rotumme tämän hetkisestä tilasta on vaikea suorittaa. Rodun palveluskoiraharrastajille tehdyssä kyselyssä, johon vastasi 20 aktiiviharrastajaa, kävi ilmi muutamia ongelma-alueita, jotka kylläkin tulivat ilmi myös luonnetestituloksia tarkasteltaessa. Näitä ongelma-alueita ovat mm. pehmeys, ylivilkkaus, vahvemman hermorakenteen puute, puutteet viettiominaisuuksissa (puutteellinen puolustus- ja saalisvietti, puutteellinen viettikestävyys). Aktiiviharrastajille tehdyn kyselyn perusteella bokseri on kuitenkin tänä päivänä nyky-yhteiskuntaan sopiva koira, mutta rotumääritelmän mukainen rohkea, tasapainoinen ja koulutettava se ei täysin ole.

Henkiset ominaisuudet periytyvät kuten kaikki muutkin ominaisuudet. Jos systemaattinen luonteen ominaisuuksien mittaaminen puuttuu, emme kykene vaalimaan ja kehittämään rodun ominaisuuksia ja näin huolehtimaan siitä, että rotumme säilyy kelvollisena käyttötarkoitukseensa. Mitä vähemmän mitataan, sitä enemmän jalostus myös käyttööminäisyyksiä suhteen perustuu mutua-tuntumalle.

4.2.1 Palveluskoirakokeet

Bokseri on palveluskoirarotu, joka kuitenkin on harvinaisempi näky palveluskoirakokeessa. Suosituin palveluskoiralaji, johon bokserit ovat osallistuneet, on jälkikoe. Toisella sijalla on hakukoe. Alla olevista taulukoista on selvästi nähtävissä koekäyntimäärien väheneminen vuoden 2000 sääntömuutosten jälkeen. Olisikin syytä pohtia, mistä kyseinen koekäyntimäärien lasku johtuu. Suojelukokeisiin osallistuminen on kuitenkin tasaisesti kasvanut huolimatta sääntömuutoksista. Erikoisjälki koemuotona on selvästi uusi rotumme piirissä. Etsintäkoetilastoa ei tähän lukuun ole liitetty, sillä kyseessä on uudehko koemuoto ja kyseiseen kokeeseen on osallistunut vain yksi bokseri vuonna 2005 ilman tulosta.

Alla olevassa taulukossa (taulukko 8) verrataan bokserien koekäyntimääriä vuosien 2000 – 2005 aikana, niihin palveluskoirarotuihin, joiden vuosittaiset rekisteröintimäärät lähinnä vastaavat bokserien rekisteröintimääriä.

Taulukosta on havaittavissa se, että bokserien koekäyntimäärät ovat erittäin alaiset muihin verrattuna. On selvästi nähtävissä se tosiseikka, ettei rotumme harrastajia kiinnosta palveluskoirakokeissa koirien koulutustason mittaaminen. Tämä väistämättä herättää kysymyksen; onko niin, että rotumme harrastajat eivät pidä bokseria palveluskoirarotuna ja/tai eikö rotumme yleisesti nähdä palveluskoirarotuna.

Koekäynnit	2000	2001	2002	2003	2004	2005	YHT.
bokseri	124	91	90	105	76	109	595
belgianpk							
tervueren	362	345	371	308	242	245	1873
bordercollie	107	115	97	150	170	161	800
dobermanni	333	250	247	237	190	163	1420
hovawart	168	201	156	144	139	137	945
suursnautseri	413	349	288	263	235	246	1794

Taulukko 8: Rotukohtaisten koekäyntien vertailua vuosina 2000 – 2005

Jälkikoe	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
VOI1	2		1			1		1	2		
VOI2	5	1		3	1	2	1	7	1	1	
VOI3	7	2	3	4	4		2	1	2	2	
VOI0	16	12	7	13	10	15	13	8	8	8	9
yhteensä	30	15	11	20	15	18	16	17	13	11	9
AVO1	2	4	3	3	1	1					
AVO2	3	5	6	5	10	1	1	4	2	1	2
AVO3	3	4	4	6	4	1	1	1			1
AVO0	11	16	11	18	14	8	4	5	8	3	7
yhteensä	19	29	24	32	29	11	6	10	10	4	10
ALO1	5	8	6	2	11	4			4		1
ALO2	19	11	12	14	25	3	3	6	4	4	3
ALO3	8	7	3	6	3	2	1	1	1		3
ALO0	22	9	17	12	17	10	15	14	18	11	16
yhteensä	54	35	38	34	56	19	19	21	27	15	23
YHTEENSÄ	103	79	73	86	100	48	41	48	50	30	42

Taulukko 9: Jälkikoekäynnit ja tulokset vuosina 1995 – 2005

Suomen Bokseriyhdistys ry.

Hakukoe	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
VOI1	5		1	4	4	2	2	1	1		
VOI2	9	1	8	4	4	7	2	2	3	1	3
VOI3	6	2	5	3	6	3			2		1
VOI0	3	4	9	10	10	12	9	4	4	6	7
yhteensä	23	7	23	21	24	24	13	7	10	7	11
AVO1	2	1		2		1	1	1			1
AVO2	2	13	4	5	4	4	1	1		1	
AVO3	8	8	3	7	3	2		1			
AVO0	8	11	6	4	9	6	6	2	5	6	5
yhteensä	20	33	13	18	16	13	8	5	5	7	6
ALO1	4		3			2	2	1	1		1
ALO2	8	11	8	12	9	1	2	3	5	2	2
ALO3	19	13	4	10	8		1				
ALO0	20	15	14	15	10	11	6	9	11	11	13
yhteensä	51	39	29	37	27	14	11	13	17	13	16
YHTEENSÄ	94	79	65	76	67	51	32	25	32	27	33

Taulukko 10: Hakukoeikäynnit ja tulokset vuosina 1995 – 2005

Suojelukoe	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
VOI1											
VOI2						1	2	2		2	1
VOI3					1			2	2		1
VOI0						1	1	2	7	2	1
yhteensä					1	2	3	6	9	4	3
AVO1											
AVO2			1		1	1		2	1		1
AVO3							1	1	1	1	
AVO0			2	3		1	1	2	1		1
yhteensä			3	3	1	2	2	5	3	1	2
ALO1		1									1
ALO2		1	2	2	2	1		2	1	1	1
ALO3		4	2		4	2	3				1
ALO0		4	4	4	6	12	7	1	3		3
yhteensä		10	8	6	12	15	10	3	4	1	6
YHTEENSÄ		10	11	9	14	19	15	14	16	6	11

Taulukko 11: Suojelukoekäynnit ja tulokset vuosina 1995 – 2005

Suomen Bokseriyhdistys ry.

Viestikoe	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
VOI1											
VOI2			1								
VOI3	1										
VOI0				1							1
yhteensä	1		1	1							1
AVO1					1						
AVO2	1	1	2								1
AVO3	1	1	2	1							
AVO0	3	3	4							1	2
yhteensä	5	5	8	1	1					1	3
ALO1		2			2					1	
ALO2	5	3	2	5	2						
ALO3	2	1	2		3						
ALO0	4	3	2	2	2	1		2		1	
yhteensä	11	9	6	7	9	1		2		2	
YHTEENSÄ	17	14	15	9	10	1	0	2	0	3	4

Taulukko 12: Viestikoekäynnit ja tulokset vuosina 1995 – 2005

Erikoisjälki	1995	1996	1997	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
PAEJ2 - 1								1	1	
PAEJ2 - 2										2
PAEJ2 - 3									2	
PAEJ2 - 0						1		1	4	6
yhteensä						1		2	7	8
PAEJ1 - 1										
PAEJ1 - 2							1	1	1	
PAEJ1 - 3									1	
PAEJ1 - 0				2	3	2		3	3	6
yhteensä				2	3	2	1	4	5	6
YHTEENSÄ				2	3	3	1	6	12	14

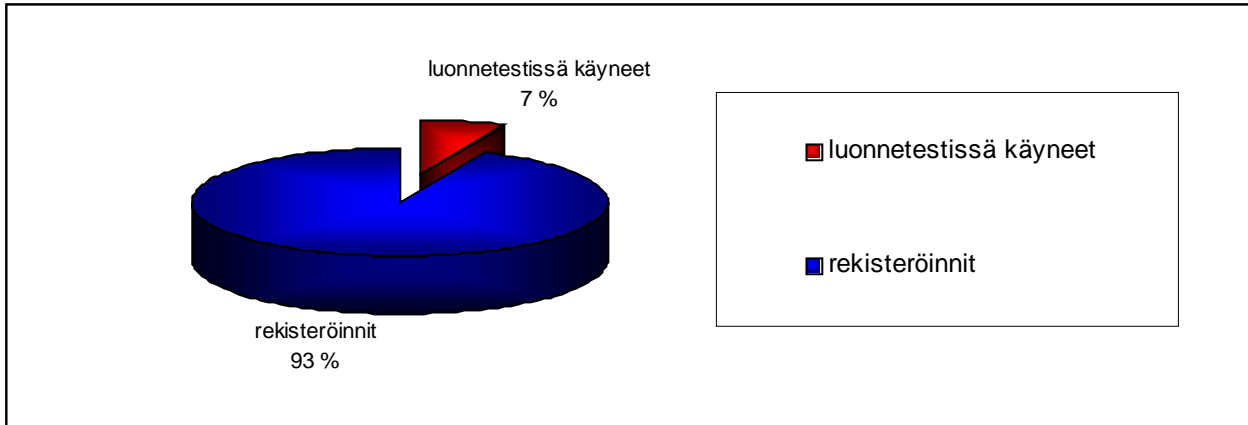
Taulukko 13: Erikoisjälkikoekäynnit ja tulokset vuosina 1995 - 2005

4.2.2 Luonnetesti

Luonnetestissä pyritään järjestämään erilaisia ärsykeitä koiralle ja katsomaan miten se reagoi eri tilanteissa, pyrkien näin mittaamaan koiran ominaisuuksia.

	2000	2001	2002	2003	2004
luonnetestissä käyneet	17	13	21	13	17
rekisteröinnit	230	203	192	270	239

Taulukko 14: Luonnetesti käynnit vuosina 2000 – 2004 suhteutettuna rekisteröinteihin.

Diagrammi 1: Yhteenveto luonnetestikäynneistä vuosina 2000 – 2004 suhteutettuna rekisteröinteihin

Oheisessa taulukossa on yhteenveto vuosina 2000 – 2004 luonnetestatuista koirista. Yhteenvetoaikana testattiin 81 koiraa.

Osa-alue	kerron	Yleisin arvosana	arvosana					
			3	2	1	-1	-2	-3
toimintakyky	15	1	22	52	20			
terävyys	1	1	22	1	71			
puolustushalu	1	3	54	2	35	3		
taistelutahto	10	3	41	36	7	10		
hermorakenne	35	1	1	14	79			
temperamentti	15	3	47	6	39	2		
kovuus	8	1	31	3	50		10	
luoksepäästävyys	15	3	87	3	3	1		
			+	++	+++	-	--	
laukauspelottomuus		laukaisuvarma	87	6	1			

Taulukko 15: Luonnetestiarvosanojen yhteenveto vuosilta 2000-2005

Huolestuttavaa on se, että hermorakenne osa-alueessa yleisin arvonsana on "hieman rauhaton". Lisäksi erittäin huolestuttavaa on toimintakyvyn heikko yleisarvosana sekä yli kolmasosan testatuista saavuttama arvosana -1 (toimintakyky pieni), palveluskoirana bokserin tulee olla toimintakykyinen. Myös temperamenttia mittaava arvosana on kuitenkin selvästi heikompi, kuin tavoite eli bokseri on tällä hetkellä "erittäin vilkas". Näihin luonteen osa-alueisiin tulisi kiinnittää jatkossa jalostuksessa erityisesti huomiota.

4.2.3 ZTP testi

Suomessa ZTP-testi (siitokseen soveltuvuus testi) järjestettiin ensimmäisen kerran 22.8.1994. ZTP-testi (Zuchtauglichkeitsprüfung), on alempi saksalaisista jalostustarkastuksista. Testissä arvioidaan sekä ulkomuotoa että luonnetta.

Testi on kolmiosainen; ensimmäisessä osassa mitataan koirat (korkeus, pituus ja rinnan syvyys), määritellään koirien silmien väri sekä purenta ja tarkistetaan luoksepäästävyys, koiran liikkeitä sekä laukauksiin reagoiminen. Toinen osio käsittää suojeluosuuden, jossa arvioidaan koirien luonne. Suojeluosuus käsittää piilosta hyökkäyksen, jossa hyökkäys kohdistuu koiran ohjaajaan. Koiran on puolustettava ohjaajaansa hyökkäämällä maalimiestä kohden, käyden kiinni suojahihaan, ja osoitettava kykynsä ja rohkeutensa vastustaa ja pysäyttää hyökkäys. Toinen osuus on ns. rohkeuskoe, jossa koira lähetetään kohti juoksevaa ja uhkaavasti käyttäytyvää maalimiestä kohden. Tässä koiran on osoitettava rohkeutensa uskaltaa hyökätä hyökkääjää vastaan, käyden kiinni suojahihaan, sekä kuormitettavuutensa kestämillä hyökkääjän antamat iskut irrottamatta puruotteaan suojahihasta. Kolmas osio käsittää yksityiskohtaisen ulkomuotoarvostelun.

Saksassa testataan kaikki siitokseen käytettävät bokserit ZTP-testillä. Pentujen rekisteröinnin ehtona on, että testi tulee olla hyväksytysti suoritettu molemmilla vanhemmilla. Testiä voi yrittää suorittaa kaksi kertaa.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
testiin osallistuneet	14	8	8	8	6	7	7	9	0	6	11
hyväksytyt	7	6	6	8	6	5	6	8	0	5	8
hylätyt	7	2	2	0	0	2	1	1	0	1	3

Taulukko 16: ZTP-testitulokset vuosina 1995 – 2005

Alla olevassa taulukossa kuvataan yksityiskohtaiset arviot ZTP-testin luonneosiossa ja niiden jakautuminen eri osa-alueittain.

	1	2	3	4	5
hermorakenne			67	16	
taistelutahto	3	15	42	5	18
rohkeus	4	13	48		18
kuormitettavuus	4	11	50		18
luonne	1	1	49	32	
laukausvarmuus		25	58		

Taulukko 17: ZTP-testin luonneosuus

Hermorakenne: 1=apaattinen, 2=erittäin rauhallinen, 3=tasapainoinen, 4=rauhaton, 5=hektinen

Taistelutahto: 1=riittävä, 2=hyvä, 3=erinomainen, 4=liian innostunut, 5=riittämätön

Rohkeus: 1=riittävä, 2=hyvä, 3=erinomainen, 5=riittämätön

Kuormitettavuus: 1=riittävä, 2=hyvä, 3=erittäin hyvä, 5=riittämätön

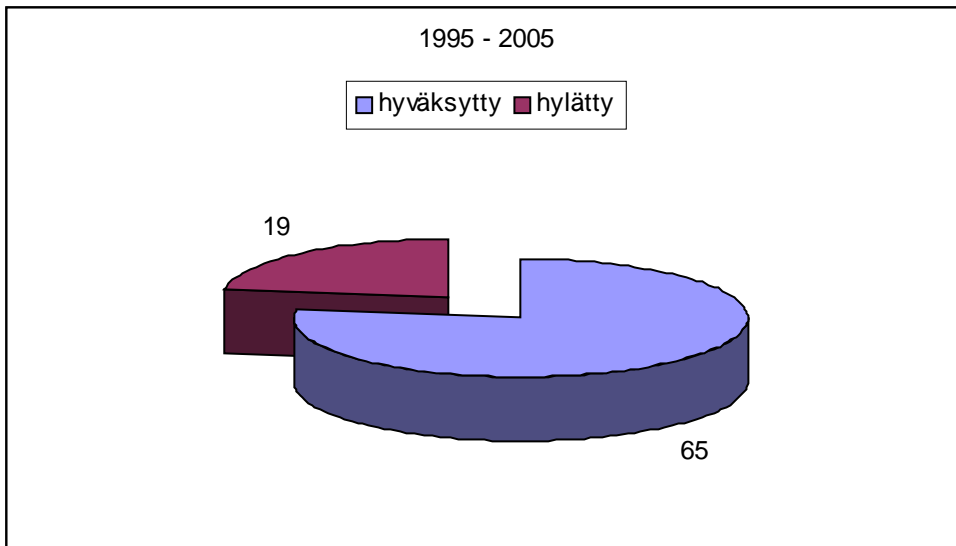
Luonne: 1=arka, 2=pidättyvä, 3=itsevarma, 4=temperamenttinen, 5=hermostunut

Laukausvarmuus: 1=laukausarka, 2=reagoi hieman, 3=laukausvarma, 5=reagoi aggressiivisesti

Rohkeus-, kuormitettavuus sekä laukausvarmuus osioissa ei ole määritetty 4. arvosanaa.

Yllä olevissa taulukoissa on vuoden 2004 tulosten kohdalla yhden koiran eroavuus. Kyseisessä testissä hylättiin koira jo luoksepäästävyysosiossa, jolloin kyseinen koira ei jatkanut testissä eteenpäin.

Diagrammi 2: Yhteenveto - hyväksytyjen osuus testausta vuosina 1995 – 2005

Bokserin luonteen ja käyttöominaisuuksien säilyttäminen on ensiarvoisen tärkeää. Bokserin on oltava koulutettavissa palveluskoiratehtäviin ja sen on oltava psyykkisiltä ominaisuuksiltaan työskentelykykyinen.

4.2.4 AD koe

Kestävyyskokeen tarkoitus on antaa näyttöä siitä, että koira kykenee suoriutumaan määrätyn tasoisesta fyysisestä rasituksesta vailla suurempia väsymysoireita. Koiran rakenteen kohdalla tämä vaadittu rasitus voi muodostua vain juoksusuorituksista, joista tiedämme, että ne asettavat suurempia vaatimuksia koiran sisäelimille, varsinkin sydämelle ja keuhkoille sekä varsinaisille liikuntaelimille. Juoksusuoritukset tuovat myös koiran muita ominaisuuksia esiin, kuten temperamentin ja kovuuden. Jos koira suoriutuu kokeesta vaivatta, on se todiste koiran terveydestä sekä siitä, että koiralla on toivomiamme ominaisuuksia.

4.3 TERVEYS

Boksereiden terveystarkastus pidettiin vuonna 2000-2001. Kyselyyn tuli 79 kaavaketta. Täysin terveitä koiria näistä 79 koirasta oli 8 koiraa. Kuolleista koirista palautettiin 26 lomaketta.

Kyselyssä todettiin seuraavia sairauksia kpl

selkärangan sairaudet	30		
kasvaimet	27		
nivelsairaudet	23		
allergiat	22		
sydänsairaudet	18		
epilepsia	9		
muut	20 joista yleisimpiä olivat:	tulehdukset	8
		sarveiskalvon haavat	2
		ahtaat hengitystiet	4
		sikaripunkki	2

Kuolleiden koirien elinikä vaihteli 1 ja 14 vuoden välillä. Keskimääräinen eliniän pituus oli tässä 26 koiran aineistossa vähän yli 7 vuotta.

Kuolinsyy (jos ilmoitettu) kpl

Kasvaimet	5
sydänsairaudet	5
selkäsairaudet	6 (spondyloosi 4, lannerangan pettäminen 2)
epileptiset kohtaukset	4
vatsalaukun kiertymä	2
polviongelmat	2
munuaisvaivat	1

4.3.1 PEVISA – ohjelmaan sisällytetyt sairaudet

Lonkkaniveldysplasia

HD eli lonkkanivelen dysplasia on biomekaaninen sairaus, joka kehittyy perimän ja ympäristön yhteisvaikutuksesta. Dysplastisessa nivelessä reisiluun yläpää ei sovi tiiviisti lonkkamaljaan. Sairaus johtaa lonkkanivelen löysyyteen ja vääränlaisesta rästityksestä johtuvaan nivelrikkoon.

Tärkein ulkoinen tekijä lonkkanivelten kasvuhäiriöiden synnyssä on liika energian saanti, joka aiheuttaa pentujen liian nopeaa kasvua ja painon nousua.

Suomen Bokseriyhdistys ry.

Nivelrikko on tavallisin syy koiran nivelperäiseen kipuun ja ontumiseen. Hoitona nivelrikkoon käytetään tulehduskipulääkkeitä, nivelrikon etenemistä hidastavia lääkkeitä, fysioterapiaa ja akupunktiota. Nivelrikko on yleinen vaiva, koska se on hyvin yleistä vanhoilla koirilla.

Nivelrikkomuutokset aiheuttavat kroonista kipua, joka ilmenee mm. ylösnousujäykkyytenä, ontumisena, liikkumishaluttomuutena (esim. hyppääminen) ja käyttäytymisen muutoksina (ärtyneisyys, väsymys, vetäytyvä käytös ja ruokahalun lasku). Omistaja on paras arvioimaan koiransa kipua olettaen, että hän tunnistaa kivun oireet.

Kaikki koirat syntyvät ”terveinä” eli pikkupennuista ei voida havaita sairauden merkkejä. Muutokset koirilla alkavat näkyä tavallisimmin 4-12 kk iässä (huippu 6 kk), joillakin yksilöillä vasta 16-24 kk iässä. HD kehittyy nopean kasvun vaiheessa eli ensimmäisten 6-7 elinkuukauden aikana.

Lonkkaniveldysplasia periytyy kvantitatiivisesti eli periytyvyyteen vaikuttaa suuri joukko geenejä ja lisäksi vielä ympäristövaikutukset muokkaavat ominaisuuksia. Mahdollisesti lonkkaniveldysplasiaan vaikuttaa monen pienivaikutteisen geenin lisäksi myös useampi suurivaikutteinen geeni.

Lonkkanivelsysplasian suhteen ei ole saavutettu perinnöllistä edistymistä, koska suoritettu jalostusvalinta on ollut heikkoa, sillä jalostusvalinta pelkän oman röntgentuloksen perusteella on epävarmaa. Tehokkainta valinta tapahtuu koirille laskettavan jalostusarvoindeksien avulla, varsinkin, jos nykyistä useammasta koirasta saataisiin tietoa. Jalostusarvoindekseissä on huomioitu kunkin koiran kaikkien tutkittujen sukulaisten taso ja poistettu röntgentuloksiin vaikuttavien ympäristötekijöiden vaikutusta.

Jos lonkkaniveldysplasiaan mahdollisesti vaikuttava suurivaikutteinen geeni löydetään, voidaan jalostukseen saada apua myös geenitesteistä.

PEVISA määräykset bokseilla lonkkakuvaustuloksen osalta:

Pentujen vanhemmista tulee ennen asutusta olla lonkkakuvauslausunto.
Rekisteröinnin raja-arvo on lonkkaniveldysplasian aste C.

Alla olevassa taulukossa 18 esitetään lonkkakuvaustulokset 15 vuoden ajalta sekä sairaiden (C - E) osuutta kuvattujen määrästä.

Vuosi	rekisteröintejä	A	B	C	PEVISA kelpoisia	D	E	sairaita C-E %	kuvattuja
1990	339	44	22	19	85	8	0	15,17	178
1991	358	64	34	35	133	19	0	18,95	285
1992	377	55	47	32	134	32	6	22,88	306
1993	420	43	61	45	149	29	0	22,63	327
1994	504	45	36	37	118	39	3	28,42	278
1995	314	35	69	49	153	26	2	23,05	334
1996	350	50	34	27	111	17	0	18,41	239
1997	280	35	48	39	122	11	0	19,61	255
1998	245	17	57	31	105	20	0	22,17	230
1999	231	26	47	29	102	13	0	19,35	217
2000	230	13	35	25	73	24	0	28,82	170
2001	203	19	29	29	77	21	0	28,57	175
2002	192	22	32	23	77	12	0	21,08	166
2003	270	8	30	27	65	13	0	27,97	143
2004	239	25	29	33	87	6	0	21,67	180
2005	243	21	47	44	112	5	0	41,88	117
Yhteensä	4795	522	657	524	1703	295	11	23,06	3600

Taulukko 18. Lonkkakuvaustulokset vuosina 1990 – 2005. PEVISA-määräyksen puitteissa jalostuskelpoiset A-C lonkkalausunnat on esitetty korostettuna.

Taulukossa 19 esitetään kuvattujen koirien % osuutta kyseisen vuoden rekisteröintimääriin nähden sekä lonkkatuloksen % osuutta kuvattujen koirien määrästä.

Vuosi	Kuvattuja %	A	B	C	PEVISA %	D	E
1990	52,51	24,72	12,36	10,67	47,75	4,49	0,00
1991	79,61	22,46	11,93	12,28	46,67	6,67	0,00
1992	81,17	17,97	15,36	10,46	43,79	10,46	1,96
1993	77,86	13,15	18,65	13,76	45,57	8,87	0,00
1994	55,16	16,19	12,95	13,31	42,45	14,03	1,08
1995	106,37	10,48	20,66	14,67	45,81	7,78	0,60
1996	68,29	20,92	14,23	11,30	46,44	7,11	0,00
1997	91,07	13,73	18,82	15,29	47,84	4,31	0,00
1998	93,88	7,39	24,78	13,48	45,65	8,70	0,00
1999	93,94	11,98	21,66	13,36	47,00	5,99	0,00
2000	73,91	7,65	20,59	14,71	42,94	14,12	0,00
2001	86,21	10,86	16,57	16,57	44,00	12,00	0,00
2002	86,46	13,25	19,28	13,86	46,39	7,23	0,00
2003	52,96	5,59	20,98	18,88	45,45	9,09	0,00
2004	75,31	13,89	16,11	18,33	48,33	3,33	0,00
2005	48,15	17,95	40,17	37,61	95,73	4,27	0,00
Yhteensä	75,08	14,50	18,25	14,56	47,31	8,19	0,31

Taulukko 19. Lonkkakuvaustulosten osuus vuosina 1990 – 2005. PEVISA-määräyksen puitteissa jalostuskelpoiset A-C lonkkalausunnat on esitetty korostettuna.

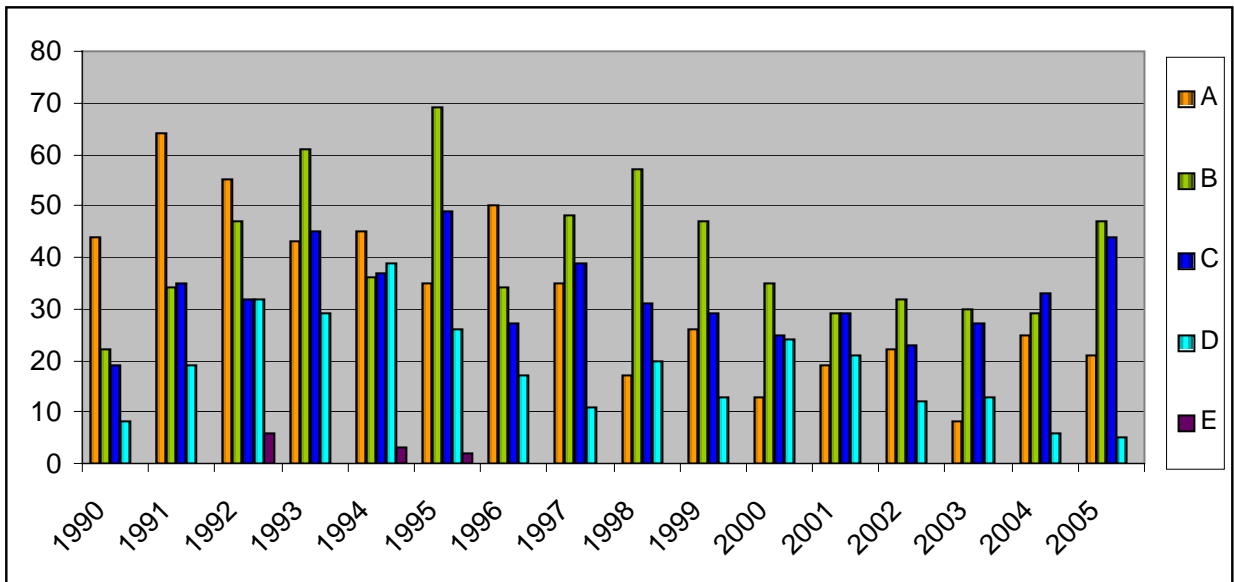
Boksereiden rekisteröinnin raja-arvona on ollut 90-luvun alkupuolelta lähtien, PEVISA-ohjelman mukainen, lonkkakuvaustulos C. Tämä rajoitus ei ole kuitenkaan parantanut rodun lonkkaniveldysplasia tilannetta huomattavasti, vaan sairaiden määrä on pysynyt suhteellisen korkeana rajoituksesta huolimatta.

Boksereille on vuonna 2005 laskettu ensimmäisen kerran BLUP-indeksit. BLUP-indeksi on ennuste eläimen perinnöllisestä arvosta, jonkin ominaisuuden suhteen. BLUP indeksejä laskettaessa otetaan huomioon koiran kaikkien aineistoista löytyvien sukulaisten tulokset ja poistetaan ympäristötekijöiden vaikutus koiran tuloksesta mahdollisimman hyvin. Tämän vuoksi indeksi on jalostusarvon ennusteena aina fenotyypitulosta varmempi. Rodun indeksien keskiarvo on 100. Se tarkoittaa että rotuun nähden genotyypiltään keskiarvoinen koira saa tuloksen 100. Alle sadan koira on huonompi ja yli sadan koiran parempi kuin aineistossa olevat rodun yksilöt keskimäärin. Mitä suurempi on indeksi, sitä parempi koira on genotyypiltään.

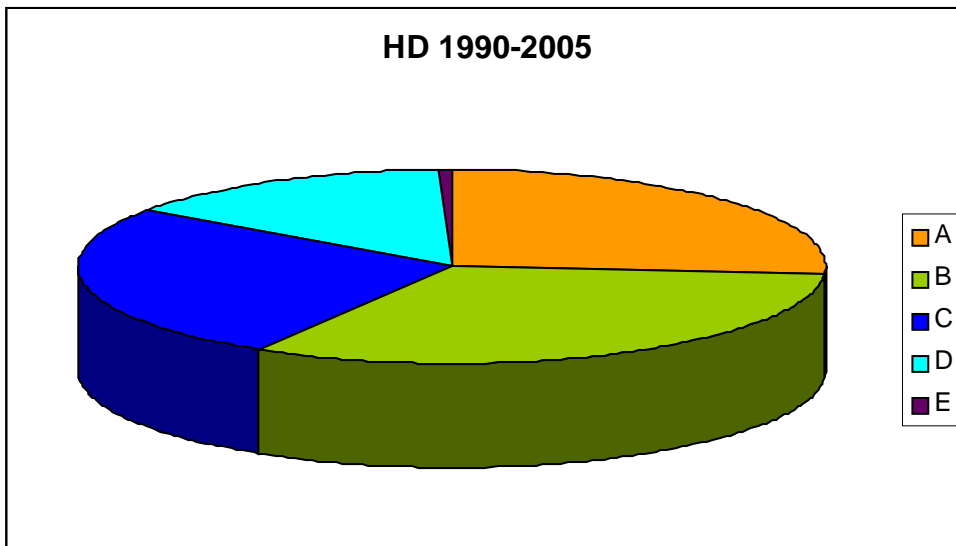
Vaikka indeksi on fenotyypiarvoa varmempi, ei se kuitenkaan tarkoita sitä että koira jonka indeksi on 120 saa vain A-lonkkaisia jälkeläisiä. Jokainen koira siirtää vain puolet jalostusarvostaan jälkeläisilleen. Hyvän indeksiarvon omaava koira voi saada jälkeläisiä joilla on lonkkanivelen kasvuhäiriö. Jälkeläisen kasvuhäiriö on sen fenotyyppi, eikä se välttämättä ole yhteydessä sen genotyyppiin, jalostusarvoon. Epäsuotuisat ympäristötekijät voivat saada aikaan kasvuhäiriön sellaisillekin koirille joilla on vain pieni perinnöllinen alttius kasvuhäiriöihin. Indeksillä ennustetaan vain periytyvää jalostusarvoa, se ei kerro tarkkaan jälkeläisten fenotyypituloksia.

Indeksien varmuus riippuu muun muassa koiran tutkittujen sukulaisten määrästä aineistossa. Kun tietoa jälkeläisistä ja muista sukulaisista kertyy, indeksi muuttuu ja tulee tarkemmaksi. Valitettavasti boksereita kuvataan vuosittain todella vähän. Tarvitaankin enemmän kuvaustuloksia myös muilta kuin jalostusyksilöiltä, jotta indeksejä voitaisiin todella hyödyntää.

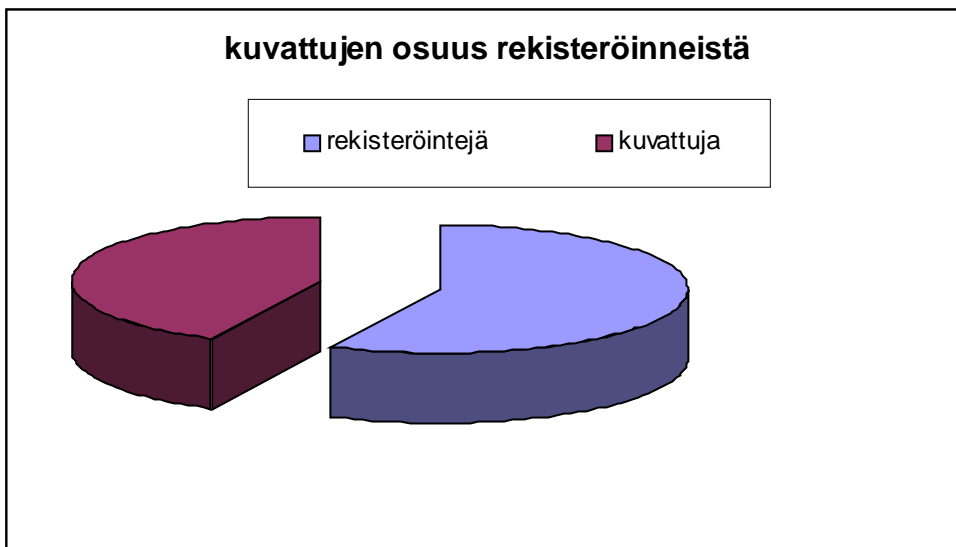
Rodun kotimaassa Saksassa ovat indeksit olleet jo käytössä useamman vuoden lonkkien osalta. Saksan bokseriyhdistyksen indeksien keskiarvo on 100 ja alle 100 koira on parempi ja yli sadan koira on huonompi kuin aineistossa olevat rodun yksilöt keskimäärin. Saksan Bokseriyhdistys julkaisee maksullista ZiSpro (Zucht Information System des Boxerklub E.V. Sitz München auf CD-Rom) tietokantaa josta löytyy kuvattujen koirien indeksi. Tämä tietokanta on käytössä useilla kasvattajilla sekä nyt myös yhdistyksen jalostustoimikunnalla. Meidän tuleekin miettiä miten voisimme hyödyntää sitä tietoa täällä Suomessa.

Taulukko 20: Lonkkakuvasutulokset vuosina 1990 - 2005

Diagrammi 3: Yhteenveto lonkkakuvaustuloksista vuosina 1990 – 2005

Diagrammi 4: Yhteenveto kuvattujen koirien osuudesta rekisteröintimääriin nähden vuosien 1990 – 2005 aikana

4.3.2 SPONDYLOOSI

Spondylosis deformans eli spondyloosi on selkärangan rappeumasairaus, jossa selkänikamien rajoille muodostuu luupiikkejä ja/tai –siltoja. Boksereilla spondyloosi on maailmanlaajuisesti erittäin yleistä. Spondyloosi on todettu perinnölliseksi sairaudeksi boksereilla (perinnöllisyysaste 0,42 - 0,62), joten sitä voidaan vastustaa jalostusvalinnoilla. Vastustusohjelmat ovatkin olleet käynnissä jo pitkään esim. Norjassa ja Saksassa.

Suomessa suoritetussa tutkimuksessa (130 koiraa) havaittiin spondyloosimuutoksia yli 70 % boksereista, joista jopa 75 % sairasti keskivaikeaa tai vaikeaa spondyloosia.

Spondyloosia pidettiin pitkään koiralle merkityksettömänä oireettomana sairautena. On kuitenkin havaittu, että selkärankaan muodostuneet luupiikit ja silloittumat voivat aiheuttaa koiralle vaihtelevanasteisia oireita kuten jäykkyyttä, ontumista, selkärankaperäistä kipua ja hyppäämishaluttomuutta. Hermoja painava spondyloosi voi aiheuttaa koiralle rajujakin oireita, kuten virtsan ja ulosteen pidätyskyvyttömyyttä ja halvausoireita. Spondyloosia sairastavien koirien oireilu kuitenkin vaihtelee yksilöittäin ja vakava-asteista spondyloosia sairastava koira voi olla jopa täysin oireetonkin, joten kartoituskuvaaminen on jalostuksellisesti tärkeää.

Spondyloosi on valitettavasti jo niin yleistä, ettei pelkästään sen perusteella kannata koiraa sulkea pois jalostuksesta kuin vaikeissa tapauksissa, jotta jalostuskanta ei pienene liikaa. Spondyloosin periytymismekanismia ei tarkkaan tiedetä, joten voidaan noudattaa yleistä vastaavanlaisten sairauksien jalostuksesta annettua suositusta; käytettäessä spondyloosia sairastavaa koiraa pyritään etsimään sille partneri, joka on spondyloosivapaa. Jollei täysin spondyloosivapaata partneria ole löydettävissä, ei tulisi yhdistää yksilöitä, joilla molemmilla on keskitason spondyloosimuutoksia. Vaikeaa spondyloosia sairastavat yksilöt tulisi sulkea pois jalostuksesta. Sukua tulee katsoa laajemminkin eli myös vanhempien ja pentuesisarusten lausunnot kannattaa huomioida koiran perimän ja ilmiasun vaikutuksen arvioimiseksi.

Suomen Bokseriyhdistys on päättänyt aloittaa spondyloosin kartoituksen ja vastustuksen myös Suomessa. Spondyloosi diagnosoidaan röntgenkuvauksen perusteella. Spondyloosi on yleisintä rintarangan loppuosassa ja lannerangan sekä ristiselän alueella, joten rinta- ja lannerangasta otetut sivukuvat ovat riittäviä kartoituskuvaamisessa.

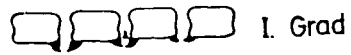
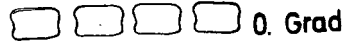
Suomen Bokseriyhdistyksen vuosikokouksessa 2005 spondyloosin suositeltavaksi kuvausiäksi määriteltiin 2 vuotta, mutta sairauden etenevän luonteen takia olisi suositeltavaa kuvata koira vielä uudelleen parin vuoden kuluttua ensimmäisestä kuvauksesta. Koiran ikä otetaan huomioon lausunnoissa eli vanhemmalle koiralle sallitaan hieman enemmän muutoksia kuin saman lausunnon saavalle nuorelle koiralle. Spondyloosivapaa- lausunto vanhemmalla koiralla on merkittävä löydös.

Spondyloosilausuntojen antaminen aloitettiin marraskuussa 2005. Lausuntojen tulokset julkaistaan Bokseri -lehdessä sekä yhdistyksen internet sivuilla. Lausunnoista tullaan ylläpitämään tilastoja, joiden perusteella voidaan miettiä toimenpiteitä tulevaisuudessa.

Suomen Bokseriyhdistys ry.

	0	I	II	III	IV	yhteensä	rekisteröinnit
2005	6	1	4	0	1	12	243
2006	19	7	14	8	4	52	
	25	8	18	8	5	64	

Taulukko 21. Yhteenveto selkätutkimustuloksista vuosina 2006 – 2006

Kuva 1. Käytössä oleva spondyloosisteikko

4.3.3 SYDÄN

Yksi bokserirodun sairauksista ovat sydänsairaudet. Sydänsairauksia on erilaisia ja koiralla tavatut tavallisimmat synnynnäiset sydänvialt ovat keuhkovaltimon läpän ahtauma eli pulmonaalistenoosi, aorttaläpän ahtauma eli aortastenosis, persistoiva oikea aortankaari eli synnynnäinen kehityshäiriö ja patentti ductus arteriosus, PDA.

Sydänsairaudet ovat joko synnynnäisiä tai hankittuja. Synnynnäisiä sydänvikoja tavataan 0,5 - 0,85 %:lla koirista ja hankittuja sydänsairauksia esiintyy 10 - 20 %:lla koirista. Kaikista sydänvialt synnynnäisiä on vain alle 10 prosenttia. Alle vuoden ikäisillä koirilla tavattavista sydänsairauksista kuitenkin suurin osa on synnynnäisiä. Valtaosa synnynnäisistä sydänvialt on periytyviä. Periytymismekanismi on monimutkainen ja useiden perintötekijöiden yhteisvaikutuksen tuloksena todennäköisyys synnynnäisen sydänvialt esiintulolle jälkeläisissä lisääntyy. (Multigenetic threshold inheritance).

Useimmiten synnynnäistä sydänvikaa epäillään rutiinitarkastuksen yhteydessä kuullun sivuäänien perusteella. Koira on yleensä tässä vaiheessa oireeton. Mahdollisesti esiintyvät oireet vaihtelevat suuresti riippuen siitä, mikä rakenteellinen muutos on kyseessä sekä muutoksen vakavuudesta. Tavallisimpia oireita ovat yskä, hengitysvaikeudet johtuen nesteen kerääntymisestä keuhkoihin, alentunut rasituksen sieto, vatsan turpoaminen, tajuttomuustilat, ruokahalun alentuminen sekä laihtuminen. Samankaltaisia oireita havaitaan usein myös hankittujen sydänvikojen yhteydessä. Lievät synnynnäiset muutokset sydämessä eivät välttämättä aiheuta oireita koko koiran elinaikana. Vakavat muutokset taas aiheuttavat oireita yleensä jo alle vuoden ikäisille yksilöille.

Aorttaläpän ahtaumaa eli aortastenosista tavataan lähinnä suurikokoisilla roduilla mukaan lukien bokserit. Kirjallisuuden mukaan se on bokserilla hyvin yleinen, synnynnäinen sairaus, jonka suhteellinen riski on 9.3. Urokset ovat vahvasti altistuneita. Periytyvyydeltään se on mahdollisesti autosomaali dominantti (Gough Alex & Thomas Allison, Breed Predispositions to Disease in Dogs, Blackwell Publishing, 2004).

Keuhkovaltimon läpän ahtauma eli pulmonaalistenoosi, on tavallisin synnynnäinen sydänvika pienikokoisilla roduilla, mutta sitä tavataan myös bokserilla. Persistoiva oikea aortankaari on synnynnäinen kehityshäiriö, jossa sikiöaikainen verisuoniyhteys normaalista poiketen ei surkastu. Sijaintinsa vuoksi se puristaa ruokatorvea aiheuttaen ruokatorven laajentuman ja oksentelua muistuttavaa ruoan pulauttelua. Leikkaushoito on mahdollinen, jos ruokatorven toiminta normalisoituu, on ennuste hyvä. Tämä sairaus ei siis aiheuta sydänperäisiä oireita.

Patentti ductus arteriosus, PDA, on koiralla varsin yleinen synnynnäinen sydänvika. Ductus arteriosus on verisuoniyhteys, joka sikiöaikana yhdistää aortan ja keuhkovaltimon. Ductus sulkeutuu normaalisti syntymän yhteydessä. Jos näin ei tapahdu, kuormittaa virheellinen suonitus keuhkovaltimoa ja sydämen vasenta puolta. PDA:n yhteydessä kuultava sivuääni on hyvin tyypillinen ja erittäin voimakas.

Pelkkien oireiden perusteella ei aina voi arvioida, onko sydänvika synnynnäinen vai hankittu. Tämä ei koske aivan pienillä pennuilla, alle 12 vk iässä, havaittavia sydänperäisiä oireita, jotka hyvin suurella todennäköisyydellä ovat seurausta synnynnäisestä muutoksesta. Lisäksi täytyy muistaa, että sydämen toiminta voi häiriintyä toissijaisesti muiden tautien yhteydessä. Sydämen toimintaan voivat vaikuttaa esimerkiksi kilpirauhasen vajaatoiminta ja joidenkin elektrolyyttien tasot veressä.

SBY suosittelee sydäntutkimuksen suorittamista kaikille boksereille ja koirien sydänkuunteluiden määrä onkin lisääntynyt keskustelun myötä. Tästä huolimatta doppler-tutkittuja yksilöitä tarvitaan huomattavasti enemmän jotta sairauksien laajuus rodussa saadaan selville.

	2003	2004	2005
Ei keuhkovaltimon- tai aortanahtaumaan viittaavia löydöksiä	6	2	4
Aortanahtauman ja/tai läppävian epäily (2,0 – 2,2 m/s)	1		2
Lievä aortanahtauma (2,2 – 3,5 m/s)		4	
Keskivaikea aortanahtauma (3,5 – 4,5 m/s)			
Vaikea-asteinen aortanahtauma (> 4,5 m/s)		1	
Keuhkovaltimonahtauman ja/tai läppävian epäily (1,8 – 2,2 m/s)			
Lievä keuhkovaltimonahtauma (2,2 – 3,5 m/s)			
Keskivaikea keuhkovaltimonahtauma (3,5 – 4,5 m/s)			
Vaikea-asteinen keuhkovaltimonahtauma (> 4,5 m/s)			
	yhteensä	7	7
			6

Taulukko 21: Doppler-tutkimustulokset vuosina 2003 - 2005

Kaksi esimerkkiä bokserien sydäntutkimuksista:

Eräessä tutkimuksessa tutkittiin uudelleen 35 bokseria, joilla aiemmin havaittu vasemmanpuoleinen sivuääni tai aortan virtausnopeus yli 1.5 m/s. Viidellä tapauksista sivuääni oli voimistunut, kuudella aortan virtausnopeus kasvanut yli 20 %. Kahdeksalla koiralla havaittiin aortan läpän muutoksia, joita ei ollut aiemmin. Seitsemälle oli kehittynyt aortassa takaisinvirtausta ja kolmella mitraaliläpässä takaisinvirtausta. (French et al., J. Small Anim. Pract. 2000; 41 (10):451-6.)

Norjalaistutkimuksessa tutkittiin satunnaisotannalla 231 bokseria fonokardiografialla, asteikolla 0-4. Sivuuäniä ei havaittu 23 %, asteikon 1 sivuuäniä havaittiin 25 % tutkituista. 46 % tutkituista bokserista havaittiin asteikon 2 sivuuäniä, 7 % asteikolla 3 ja kahdella koiralla asteikon 4 sivuuänet. 55 % koirista, pääasiassa lievissä sivuuänitapauksissa, sivuuänen intensiteetti vaihteli lyönnistä toiseen. (Heiene et al., Vet. rec. 2000; 147(6): 152-6.)

4.3.3.1 LISÄÄ SYDÄNSAIRAUKSISTA

Eteisten välinen reikä (Atrial septal defect)

- harvinainen
- synnynnäinen
- ei toistaiseksi osoitettu periytyväksi
- suhteellinen riski 25.0

Dilatoiva kardiomyopatia (Dilated cardiomyopathy), sydäntä laajentava sydänlihassrapppeuma

- bokserilla yleisyys 3.4 % verrattuna 0.16 % sekarotuisissa ja 0.65 % muissa puhdasrotuisissa
- yleistyy iän myötä, yleisimmin ilmenee 3-7 -vuotiailla
- uroksilla n. kaksi kertaa yleisempää kuin nartuilla
- L-karnitiinin puute aiheuttaa
- ensimmäisinä oireina pyörtyminen ja rytmihäiriöt
- bokserien kardiomyopatiassa yleistä kammion ylimääräiset lyönnit

Suomen Bokseriyhdistys ry.

- röntgenissä sydän normaalikokoinen tai aavistuksen suurentunut, EKG:ssä näkyy kammion ylimääräiset lyönnit, ultrassa heikentynyt supistumiskyky (Gundler, Svensk Vet. Tidning 1994;46: 593-599)
- bokseilla autosomaalinen resessiivinen periytyvyys. (Broschk ja Distl, Dtsch Tierarztl. Wochenschr. 2005; 112(10): 380-5.)

ihmisillä useat tautiin liittyvät geenimutaatiot identifioitu, koirilla ei (Broschk ja Distl)

Rytmihäiriö (Sick sinus syndrome)

- ”keski-ikäisistä” vahoihin koiriin
- suhteellinen riski bokseilla 2.6
- ei sukupuoleen sidottua alttiutta

Sydänpuussin nestekertymä (Pericardial effusion)

- suhteellinen riski bokseilla vain 1.5
- yleensä ”keski-ikäisillä” koirilla

Rytmihäiriötä aiheuttava oikean kammion kardiomyopatia (Arrhythmogenic right ventricular cardiomyopathy, ARVC)

Primaarinen familiaalinen sydänlihassairaus, johon liittyy oleellinen kardiovaskulaarinen kuolleisuus ja äkkikuoleman riski. Italialaisessa tutkimuksessa (Basso et al. 2004, Circulation 109 (9):1180-5.) ARVC diagnosoitiin 23 bokserilla (12 urosta, 9 +/- 2 v.). Kliiniset oireet yksittäin tai useampina olivat mm. äkkikuolema (39%), oikean kammion rytmihäiriö (83%), pyörtyminen (52%) ja vajaatoiminta (13%). Oikean kammion laajentuminen tai valtimonpullistuma ilmeni 43 %:ssa. Histopatologisia muutoksia havaittiin kaikissa tapauksissa: oikean kammion myosiittikato, joka korvautui esim. rasvakudoksella (65%). Pesäkemäisiä rasvavaurioita havaittiin sekä eteisessä että vasemmassa kammiossa. Muistuttaa läheisesti ihmisen ARVC oireita. Ihmisillä on ARVC tapauksissa todettu kohonneet pitoisuudet aivoperäistä natriureettista peptidiä (BNP) plasmassa, mutta bokseilla tämän ei todettu olevan ARVC indikaattori (Baumwart ja Meurs, Am. J. Vet. Res. 2005; 66(12): 2086-9.) Sairastuneiden ennusteet vaihtelevat erään julkaisun mukaan: jotkut voivat olla oireettomia tai pärjätä hyvin vuosia rytmihäiriön estolääkityksellä, toiset voivat kuolla äkisti (Meurs, Vet. Clin. North Am. Small Anim. Pract. 2004; 34 (5): 1235-44.)

Oikean eteis-kammioläpän epämuodostuma

- joko tricuspid-läpän kehityshäiriö tai Epsteinin anomalia
- bokseilla 7ertainen riski kuin muilla roduilla
- ei sukupuoleen sidottua
- liittyy usein muihin synnynnäisiin anomalioihin
- ennustetta heikentää eteisen fibrillaatio ja oikeanpuoleinen vajaatoiminta (Chetboul et al., Schweiz Arch. Tierheilkd. 2004; 146(6):265-75.)

4.3.2 MUUT SUOMESSA RODULLA TODETUT MERKITTÄVÄT SAIRAUDET

Ohessa on lueteltu joitakin bokserille tyypillisiä sairauksia. Nämä sairaudet eivät ole kovin yleisiä, mutta näitä sairauksia on todettu myös suomalaisilla boksereilla.

Luusto:

Polvet:

Boksereiden polvissa on vikoja. Puhuttaessa polvivoista saatetaan tarkoittaa OD:tä eli irtopaloja ja rustovaurioita polvinivelessä. Usein on kyse nivelrikosta, joka on seurausta ristisiteen katkeamisesta tai ristisiteen katkeaminen on seurausta polvilumpiossa esiintyvistä nivelrikosta. Kartoitusta polvivikatyypeistä ei ole käytettävissä.

Elimet:

Hypotyreoosi eli kilpirauhasen vajaatoiminta:

Bokserilla on alttius sairastua kilpirauhasen vajaatoimintaan. Sairaustapauksia esiintyy jossakin määrin. Sairauden periytyvyydestä ei ole tietoa. Yleisimmin sairaus esiintyy 2-6 –vuotiailla koirilla. Eräissä tutkimuksissa bokserin todettiin kuuluvan niiden 10 rodun joukkoon, jossa esiintyvyys korkeinta (Nachreiner et al., J. Am. Vet. Med. Assoc. 2002; 220(4): 466-71).

Kilpirauhasen vajaatoiminta aiheutuu tyroksiinin eli kilpirauhashormonin puutteellisesta tuotannosta ja erittymisestä. Suurimmassa osassa tapauksista häiriö on itse kilpirauhasessa, mutta myös häiriöt aivolisäkkeessä voivat vähentää kilpirauhashormonin eritystä.

Kilpirauhasen vajaatoiminnan oireita ovat lihominen, uneliaisuus, laiskuus, kylmänarkuus, kuiva, ohut turkki ja runsas karvanlähtö, ihon pigmentoituminen, lisääntyneet iho- ja korvatulehdukset, hidas karvankasvu. Harvemmin esiintyy neurologisia oireita ja kiimahäiriöitä.

Diagnoosi tehdään verikokeella. Sairautta voidaan hoitaa, mutta ei parantaa eli lääkehoito on koiralla elinikäinen. Lääkkeenä on suun kautta annettava kilpirauhashormoni.

PNP eli progressiivinen nefropatia

PNP on synnynnäinen ja perinnöllinen munuaissairaus, joka johtaa munuaisten vajaatoimintaan ja koiran kuolemaan alle kahden vuoden iässä. Tauti voi aiheuttaa myös kohdunsisäisiä sikiökuolemia sekä pentukuolemia pentulaatikkovaiheessa. Yleensä oireet alkavat kehittyä 4–12 kuukauden iässä. Pennulla on jo syntyessään alikehittyneet munuaiset. Munuaiset toimivat vajavaisesti mm. poistaessaan elimistössä syntyneitä jätteaineita sekä tuottaessaan punasolujen muodostuksessa tarvittavaa erytropoietiini hormonia. Oireina on runsasta juomista, runsasta virtsaamista, kääpiökasvuisuutta, luuston kasvuhäiriöitä, huonoa ruokahalua ja laihtumista, oksentelua, ripulia ja kuivumista sekä apaattisuutta. Nämä oireet eivät eroa muiden munuaissairauksien oireista. PNP:n toteamiseksi ja muista

Suomen Bokseriyhdistys ry.

munuaissairauksista erottamiseksi tarvitaan kudoksen mikroskooppista tutkimista biopsianäytteestä joko elävästä koirasta tai ruumiinavauksessa.

Periytymismekanismia ei täysin tunneta. Tietoon tulleet tapaukset ovat yksittäisiä ja harvoja. Osa tapauksista jää varmasti diagnosoimatta ilman patologin lausuntoa.

Allaolevat tiedot perustuvat Ruotsin Bokseriyhdistyksen jalostustoimikunnan tietoihin, jotka saatavilla RBY:n nettisivuilta (<http://www.boxerklubben.nu>):

- RBY on levittänyt tietoa sekä kasvattajapäivillä että yhdistyksen lehdessä ja kirjeellä tunnettujen kantajien omistajille sekä kasvattajille.
- RBY suosittelee PNP:n suhteen jalostuksessa seuraavaa:
  1. Tunnettu kantaja (=PNP-tapauksen vanhemmat) otetaan jalostuksesta pois
  2. Sairastuneen yksilön pentuesisaruksia/täyssisaruksia tulee käyttää ainoastaan varoen jalostuksessa
  3. Tunnetun kantajan pentuesisaruksia/täyssisaruksia ei tule pariuuttaa toisen tunnetun kantajan sisaruksella tai pennulla, mikäli niitä käytetään jalostuksessa
  4. Tunnetun kantajan jälkeläisiä ei tule pariuuttaa toisen kantajan jälkeläisten kanssa, mikäli niitä käytetään jalostukseen

Lista ruotsalaisista PNP-tapauksista löytyy Ruotsin Bokseriyhdistyksen sivuilta <http://www.boxerklubben.nu/>

Bokseriulcus eli rodulle tyypillinen sarveiskalvohaava:

Tiedetään että bokeriulcukseksi kutsuttu sarveiskalvohaava ei synny tapaturmaisesti. Se on kytköksissä rotuun, ei sukulinjoihin. Ilmenee yleensä n. 4-8 -v. iässä. Sarveiskalvohaava hoidetaan tavallisen haavan tapaan. Bokseriulcuksen paranemisnopeus on normaalia hitaampaa.

Ikenen hyperlasia eli ikenen liikakasvu:

Boksereilla yleisenä pidettävä ilmiö, jossa ikenet kasvavat peittäen hampaat lopulta lähes täysin. Purupinta jää vähäiseksi. Tavataan keski-ikäisillä ja vanhoilla koirilla. Tiedetään periytyväksi, mekanismi tuntematon. Saatetaan hoitaa kirurgisesti.

Kasvaimet:

Bokseri on useitten kasvainten osalta tyyppirotu. Kyseessä on sekä hyvä- että pahanlaatuiset kasvaimet. Ei kuitenkaan tiedetä liittyykö esiintyvien kasvainten kirjo vain rotuun vai rodun sisällä tiettyyn sukuun.

Muut:

Erilaiset ihosairaudet ja allergiat

Atopia, allergiat:

Tavallisimpia allergian aiheuttajia ovat: siitepölyt, huonepöly, pöly- ja hilsepunkit, home- ja sieni-itiöt, eläinhilse, höyhenet. Koira saa näitä allergeeneja kehoonsa hengittämällä, ihon läpi päkiöiden ja tassujen kautta, jopa syömällä niitä. Yleisin allergeeni koirilla on tutkimusten mukaan kuitenkin pölypunkki, jota esiintyy kaikkialla huoneistoissa ja kodeissa (topatut huonekalut, sängyt, peitteet, tyyny). Myös stressi lisää allergiaoireita, vaikkei sinänsä sitä aiheuta.

Tutkimusten mukaan noin 3-15 % kaikista koirista kärsii atopiasta, mutta vain hyvin pieni osa näistä johtuu ruoka-aine yliherkkyydestä. Suurin osa (90 %) koirien

allergisista iho-oireista on hengitystieperäisiä (atopia), vain 10 % oireista johtuu ruoka-aineista ja suuri osa näistä ruoka-aine allergikoista kärsii myös atopiasta samanaikaisesti. Ruoka-aineperäisten allergioiden iho-oireet eivät kuitenkaan millään tavoin kliinisesti poikkea atooppisista iho-oireista, mutta kohdistuvat etupäässä oireilevan koiran korviin. Atopian on ehdotettu olevan mahdollisesti yleisempää nartuilla. Se ilmenee 6kk-7v koirilla. Se saattaa olla kausittaista. Suhteellinen riski bokserilla 5.8 (Gough Alex & Thomas Allison, Breed Predispositions to Disease in Dogs, Blackwell Publishing, 2004).

Ruoka-aineallergiassa ei ole todettu eroa sukupuolten välillä, useat tapaukset ilmenevät nuorilla koirilla. Jotkut tutkimukset ovat osoittaneet rotualttiuden, erään tutkimuksen mukaan suhteellinen riski 4.3 (Gough Alex & Thomas Allison, Breed Predispositions to Disease in Dogs, Blackwell Publishing, 2004).

Pääasiallisena oireita helpottavana lääkityksenä käytetään kutinaa helpottavia kortikosteroideja. Ruoka-aineallergikoille etsitään sopiva ruokavalio, joka yksinään eliminoi kortikosteroidien käyttötarpeen. Siedätyshoito (hyposensibilisaatio) on hyvä vaihtoehto kortisonien käytölle atopian hoidossa. Lisäksi yliherkkysoireiden lievittämiseksi käytetään kutinaa hillitseviä shampoopesuja, ravintolisiä, rasvahappovalmisteita sekä antihistamiineja. Koirien ihosairauksien diagnosoiminen on aikaa ja rahaa vievää ja vaatii usein monia tutkimuksia diagnoosiin pääsemiseksi. Krooniset ihosairaudet vaativat usein koko elämän kestävästä lääkitystä tai erikoisruokavaliota.

Yliherkkyystaipumus on osin perinnöllistä vaikkakaan periytymismekanismia ei tunneta, siksi allergisten koirien jalostuskäyttöä olisi vältettävä. Allergia puhkeaa yleensä 1-3 vuoden iässä, joskin voi alkaa niinkin myöhään kuin 6-8 vuoden iässä, mutta 80 % tapauksista todetaan tätä ennen. Hankalinta on, että ajan kuluessa koira voi pikkuhiljaa herkistyä monille eri asioille ja allergiset reaktiot voimistuvat ja pahenevat

Furunkuloosi:

Märkivä bakteereiden aiheuttama paistetulehdus, joka useimmiten esiintyy varvasväleissä. Furunkuloosi liittyy lyhytkarvaisuuteen ja sitä kautta rotuun. Ei todettu perinnölliseksi. Ei tiedossa parantavaa eikä edes varmasti auttavaa hoitoa.

Nokkosrokko:

Bokserilla on taipumus saada pentuna ja nuorena nokkosrokkoreaktio. Tällöin koiran näyttää siltä ikään kuin ampiaiset olisivat pistäneet ympäriinsä. Tämän allergisen reaktion aiheuttajaa ei yleensä saada selville. Lääkehoitona nokkosrokkoon käytetään ensiapuna Kyytabletteja sekä kortisonia. Yleensä nokkosrokko ei uusi koiran sen kerran saatuaan.

Demodikoosi eli sikarituppipunkki:

Tunnetaan täysin oireeton paikallinen demodikoosi, jossa ilmenee pieniä kaljuja jälkiä eturaajoissa ja/tai naamassa. Kaljuuntumat katoavat ikääntymisen myötä. Vaikeammanasteisessa tapauksessa koira on kauttaaltaan bakteereiden tulehduttamien ihottuma-alueiden verhoama. Molemmat demodikoosimuodot ovat merkkejä häiriintyneestä vastustuskyvystä. Vastustuskyvynhäiriö on periytyvää. Punkki-oire ei näin ollen ilmene normaalivastustuskykyisellä koiralla. Sikarituppipunkki leviää emosta pentuihin. Uroksen vaikutus tähän sairauteen on vielä tunnistamaton.

Yleistyneen demodikoosi-tapauksen esiintyessä ei ainakaan samaa yhdistelmää tule toistaa. Narttu pitäisi sulkea jalostuksesta.

Epilepsia

Epilepsialla tarkoitetaan kohtauksellista häiriötä aivojen sähköisessä toiminnassa. Kohtaukset voivat ilmetä erilaisina tajunnan ja liikunnan häiriöinä. Klassinen epilepsia-kohtaus on sellainen, jossa potilas menettää tajuntansa, kaatuu maahan kyljelleen, kouristelee rytmisesti ja mahdollisesti virtsaa tai ulostaa alleen. Kohtaukset menevät ohi yleensä muutamassa minuutissa itsekseen.

Boksereilla esiintyy epilepsiaa ja epileptistyyppisiä kohtauksia. Epilepsia on perinnöllistä, mutta taudin periytyvyydestä ei kuitenkaan ole tarkkaa tietoa. Kaikki kouristus- ja tajuttomuuskohtaukset eivät johdu epilepsiasta. Siksi kohtauksen saanut koira tutkitaan ensin perusteellisesti eläinlääkärissä mahdollisten muiden syiden (esim. aivokasvaimet, maksa- ja sydänsairaudet) poissulkemiseksi. Mikäli päädytään epilepsialääkityksen aloittamiseen, se kestää koko koiran loppuelämän. Epilepsia yleensä pahenee koiran ikääntyessä.

Suomessa on 26 bokserista toimitettu näytteitä epilepsian hoitoon käytettävän fenobarbitaalin veripitoisuusmääritykseen. On siis oletettavaa, että näillä koirilla on epilepsiadiagnoosi. Suhteutettuna 11 vuoden rekisteröintimäärään esiintyvyys rodulla on kohtuullisen korkea verrattuna muihin rotuihin, joista näytteitä on lähetetty (kuudenneksi yleisin rotu). (Vetcare)

Hollannissa epilepsian esiintyvyyden boksereilla todettiin olevan 4% ja periytyvyyden kvantitatiivista (Nielen et al., Am. J. Vet. Rec. 2001;62(8):1198-1206).

Kivesvikaisuus

Kivesvikaisuus tarkoittaa sitä, että uroksen toinen tai molemmat kivekset jäävät laskeutumatta normaalisti vatsaontelosta kivespussiin. Kives voi jäädä joko vatsaontelon sisään tai nivusalueelle ihon alle. Piilokiveksellä on normaalia suurempi taipumus kehittyä kivessyöväksi, joten piilokiveksen poistaminen kirurgisesti on suotavaa. Kivesvikaisuus kehityspuutos, jonka uskotaan olevan sukupuoleen sitoutuneesti periytyvä, autosomaali resessiivinen ominaisuus. Boksereilla on kohonnut riski. Boksereilla piilokiveksen paikka hyvin vaihteleva verrattuna muihin rotuihin (Yates et al., Vet. Rec. 2003; 152(16): 502-4.)

Kivesvian periytymistapaa tai sen kehittymiseen vaikuttavia tekijöitä ei ole voitu perinpohjaisesti selvittää. Kivesvikaisuus todetaan viimeistään 1-vuotiaana (kasvattajan tulee palauttaa osa kauppahinnasta ostajalle, kts. Suomen Kennelliiton sopimus koirankaupasta). Kivesvikaista koira ei voi käyttää näyttelyissä tai käyttää jalostukseen. Muuhun harrastuskäyttöön kivesvikaisuudella ei ole merkitystä.

Napatyrä

Napatyrä on vika, jossa suolen osa, vatsapaita tai vatsaontelorasvaa työntyy vatsaontelon seinämän ulkopuolelle ihon alle navan kohdalta. Napatyrä on useimmiten todettavissa jo luovutusiässä. Napatyrä todennäköisesti periytyy polygeenisesti. Napatyrä ei yleensä aiheuta vakavaa haittaa. Mikäli tyrä on suuri, suositellaan sen korjaamista kirurgisesti. Tällöin kasvattaja korvaa leikkauksesta aiheutuneet kulut (kts. Suomen Kennelliiton sopimus koiran kaupasta)

4.3.3 YHTEENVETO KIRJALLISUUDESSA KUVATUISTA SAIRAUKSISTA

Ohessa on lueteltu sairauksia joita olemme löytäneet kirjallisuudesta. Nämä sairaudet eivät ole kovin yleisiä ja osaa näistä sairauksista ei ole tietojemme mukaan tavattu suomessa lainkaan.

IHOSAIRAUKSIA

Kuonon follikuliitti/furunkuloosi

- tunnetaan myös koirien aknena
- paikallinen vamma, hormonit ja genetiikka voivat vaikuttaa patogeneesiin

Tassutulehdus (Pododermatitis)

- uroksilla taipumusta
- yleisimmin etutassuissa

Estrogeenihoitoon vastaava ihotulehdus

- tavallisesti esiintyy nuorilla koirilla

Follikulaari dysplasia

- rakkulainen, rakkulamainen kasvuhäiriö, kehityshäiriö
- oletettu geneettinen tausta
- kaljuuntuminen alkaa 2-4 v iässä ja rajoittuu kylkiin

Kausittainen kylkien kaljuuntuminen

- voi tapahtua syksyllä tai keväällä

Ehler-Danlos syndrooma

- Ehlers-Danlosin syndroomaan (EDS) luetaan kuuluviksi ne sidekudoksen säikeisen valkuaisaineen - kollageenin - synnynnäiset viat, jotka johtavat sidekudoksen normaalia suurempaan venymiseen. Se kuuluu siten kollageenoosien eli kollageenin tautien perheeseen. Kliinisten oireiden perusteella EDS jaetaan nykyisin yhdeksään tyyppiin, mutta vain muutamassa niistä taudin biologinen virhe tunnetaan tarkasti. Kun tutkimus edistyy, uusia geenivirheitä todetaan ja tautien luokitus tarkentuu. Haittaa aiheuttava EDS on harvinainen, mutta lieviä poikkeavuuksia normaalista on todennäköisesti runsaasti.
- Oireet: EDS:n pääoireet ovat ihon venyminen, nivelten yliliikkuvuus, ihon hauraus, tyrät, suonikohjut ja verisuonten repeämät sekä hampaitten vieruskudoksen tulehdukset ja hampaiden irtoaminen. Näiden oireiden yleisyys ja vaikeus vaihtelevat tautityypin mukaan.
- Itse geenivirhettä ja taudin syytä ei voida hoitaa. Hoidolla pyritään lievittämään oireita ja ehkäisemään niiden pahenemista

Auringonvaloyliherkkyys

- ilmenee valkoisilla bokseilla ja aurinkoisilla alueilla

Dermoidikysta

- ihonalainen rakkula (rakkula jonka seinämä on ihokudoksen muodostama)
- harvinainen
- yksittäisiä tai useita
- esiintyy keskellä selkää

Calcinosis circumscripta

- kalkkiaineenvaihduntahäiriö, kalsinoosi
- yleisempi nuorilla koirilla
- vauriot korvanlehden tyvessä yleisempiä boksereilla

SISÄERITYSSAIRAUDET

Kilpirauhaskasvain

- boksereilla mahdollista alttiutta
- keskimääräinen ikä 10 v.

Cushingin tauti eli lisämunuaisen kuorikerroksen liikatoiminta

- Cushingin oireyhtymä voi olla sisäsyntyinen tai se voi olla seurausta pitkäaikaisesta kortisonivalmisteiden käytöstä. Sisäsyntyisen Cushingin oireyhtymän syynä on lähes aina aivolisäkkeessä, lisämunuaisissa tai joskus myös muualla sijaitseva kasvain. Cushingin oireyhtymä ei ole yhtenäinen sairaus, vaikka kaikissa tapauksissa yhteisenä piirteenä on lisämunuaisen kuorikerroksesta erittyvän kortisolin liikatuotanto ja siitä aiheutuvat oireet.
- boksereilla mahdollista alttiutta
- keski-ikäisillä ja vanhoilla koirilla
- 55-60 % narttuja

Insulinooma

- Hormooneja tuottava haiman usein pahanlaatuinen kasvain. Nimensä mukaisesti kasvain tuottaa insuliinia, joka aiheuttaa hypoglykemiaa (eli matala verensokeri), joka voi olla niin vaikea, että koiralle tulee kouristuksia tai tajuttomuutta. Hoito on kirurginen jos suinkin mahdollista.
- korkeampi esiintyvyys boksereissa
- keski-ikäiset ja vanhat koirat sairastuvat

Feokromosytooma

- lisämunuaisen ytimen kasvain, mutta voi joskus sijaita lisämunuaisen ulkopuolellakin. Se on yleensä hyvänlaatuinen. Kasvaimessa syntyy tunnettuja stressihormoneja, adrenaliinia ja sen sukulaista noradrenaliinia. Niitä kutsutaan yhteisellä nimellä katekoliamiineiksi. Taudin oireet johtuvat juuri näistä hormoneista.
- harvinainen
- esitetty että boksereilla esiintyvyys korkeampaa
- vanhemmat koirat sairastuvat

MAHA- JA SUOLISTOSAIRAUDET

Mahaportin ahtauma (Pyloric stenosis)

- synnynnäinen vatsanportin lihaksen liikakasvu, joka johtaa ulosvirtauksen tukkeumaan ja oksenteluun
- kliiniset oireet ilmaantuvat pennuilla pian vieroituksen jälkeen tai ensimmäisten 6-12 kk aikana

Paksusuolentulehdus (Histiocytic (ulcerative) colitis)

- tulehduksellinen suolistosairaus, jota esiintyy pääasiassa boksereilla
- suolen limakalvo haavautuu ja sinne tunkeutuu erilaisia tulehdussoluja
- mahdollisesti limakalvon immuunijärjestelmän vaurio (German et al., J. Comp. Pathol. 2000; 122 (2-3):163-75.)
- yleisintä nuorilla koirilla
- Australialaistutkimuksessa löydettiin aineiston 57 koirasta koliittia kahdeksassa tapauksessa, jotka kaikki olivat boksereita ja joista kuusi narttuja (Churcher ja Watson, Aust. Vet. J. 2004; 75(10):710-3.)
- lievemmät tautitapaukset respondoivat paremmin lääke- ja ruokavaliohoitoon (Churcher ja Watson 1997)
- Tuoreemmassa australialaistutkimuksessa kahden bokserin koliitin hoitoon käytettiin onnistuneesti enrofloksasiinia joko pelkästään tai yhdessä kortisonin kanssa. Tällöin paksusuolen limakalvon tulehdus laantui, ensimmäinen raportoitu histologisesti onnistunut hoito (Davies et al., Aust. Vet. J. 2004; 82(1-2):58-61).

Garnuloomainen paksusuolentulehdus (Granulomatous colitis)

- suolen limakalvoihin tunkeutuu runsaasti makrofageja, lymfosyyttejä ja plasmakalvoja
- suoli paksuuntuu, poimuttuu ja haavautuu
- makrofageissa paljon rasvaa, sisältävät kolesterolia ja joissain tapauksissa sisältävät bakteereja
- sairaasta kudoksesta eristetyt makrofagit immunoreaktiivisia *E.coli* vasta-aineelle
- (van Kruiningen et al., APMIS 2005; 113(6): 420-5.)

Krooninen idiopaattinen koliitti

- Paksusuolen tulehdus
- boksereilla alttiutta
- yleisintä nuorilla ja keski-ikäisillä koirilla

LIHAS- JA LUUSTOSAIRAUDET

Leukanivelen kasvuhäiriö/luksaatio

- synnynnäinen kasvuhäiriö lisää alttiutta luksaatioon

Moniniveltulehdus ja aivokalvontulehdus

- idiopaattinen eli itsesyntyinen, ilman tunnistettua syytä syntynyt
- sairastuneet 6 kk:sta eteenpäin

Synnynnäinen kyynärnivelluksaatio

- Tyyppi II luksaatiota tavattu bokseilla (USA)
- esiintyy 4-5 kk ikäisillä

KASVAINSAIRAUDET

Mastosytooma

- Mastosytoosi on sairaus, jossa syöttösoluja kertyy poikkeavasti kudoksiin. Sairauden aiheuttamat oireet johtuvat joko syöttösolujen vapauttamista välittäjäaineista tai syöttösolujen affisioimien elinten häiriintymisestä
- alttiutta rodussa
- voidaan havaita minkä ikäisillä tahansa (yleensä kuitenkin vanhemmilla koirilla)
- bokseilla erityisesti ihossa ja harvemmin sisäelimissä
- bokseilla suhteellisen hyvälaatuisia kasvaimia
- ihokasvaimia pidetään mahdollisesti pahanlaatuisina ja ne tulisi poistaa laajalti (3 cm marginaali)
- c-kit onkogeneeni, CD-117 –markkeri diagnoosissa
- suositellaan kirurgian apuhoidoksi radioterapiaa, kortikosteroideja ja kemoterapiaa (Misdorp, Vet. Q 2004; 26(4):156-159)
- ”minkä tahansa patin bokserilla voidaan olettaa olevan mastosytoomaa ja niitä on pidettävä pahanlaatuisina kunnes toisin todistetaan”
- erityisesti kuonon, suun ja kivesten mastosytoomat metastoituvat helposti (Zambelli, The Boxer Bulletin 2005: 58-60).

Melanooma eli tummasolukasvain

- pigmenttisolusyöpä, tummasolusyöpä
- melaniinia tuottavista soluista alkunsa saanut pahanlaatuinen ihon, limakalvojen tai silmän kasvain
- rotualttiutta
- keskimäärin 8-9 –vuotiailla

Kutaaninen hemangioma

- verisuonikasvain, hiussuonten laajenemisesta ja runsastumisesta aiheutunut punainen ihokasvain
- mahdollista alttiutta rodussa
- keskimääräinen ikä eräässä tutkimuksessa 8.7 vuotta

Kutaaninen hemangiosarkooma

- endoteelisoluista muodostunut, verisuonesta lähtenyt pahanlaatuinen sidekudoskasvain
- mahdollista alttiutta rodussa
- keskimäärin 9-10 vuotiailla

Kutaaninen histiosytooma

- histiosyyttikasvain (histiosyytti = kudosten syöjäsolu)
- korkeampi esiintyvyys boksereissa
- yleisempi nuorilla, 1-2 v koirilla

Fibrooma eli sidekudoskasvain

- fibroblasteista (sidekudossolun esiaste, sidekudossolu) lähtöisin oleva hyvänlaatuinen sidekudoskasvain
- nartut alttiita
- vanhoilla koirilla

Hemangioperisytooma

- harvinainen verisuonia ympäröivistä perisyhteistä alkunsa saanut kasvain
- ilmenee keskimäärin 7-10 v. iässä

Kallon osteosarkooma

- luusyöpä, pahanlaatuinen luukasvain
- rodussa korkeampi esiintyvyys

Kylkiluun kondrosarkooma

- rustokasvain
- rodussa korkeampi esiintyvyys

Lymfosarkooma

- pahanlaatuinen imusolmukkeiden kasvaintauti
- rodussa korkeampi esiintyvyys
- useimmat tapaukset 6-7 –vuotiailla koirilla

Silmän keskikalvon melanooma

- pigmenttisolusyöpä, tummasolusyöpä, melaniinia tuottavista soluista alkunsa saanut pahanlaatuinen ihon, limakalvojen tai silmän kasvain
- taipumusta rodussa

Ien- ja suun alueen kasvaimet

- boksereilla mahdollista alttiutta

Kiveskasvain

- rodulla uskotaan olevan kohonnut riski

NEUROLOGISET SAIRAUDET

Boksereiden neuropatia I. Progressiivinen Aksonopatia I. PA

- periytyy autosomaalisesti resessivisesti
- harvinainen
- kliiniset oireet ilmaantuvat 2 kk iässä, mutta puuttuvat patellarefleksit voidaan havaita jo 4 vkon ikäisillä pennuilla
- progressiivinen sairaus, jossa oireina haparointi, heikentyneet tai puuttuvat refleksit, heikentynyt lihasjännitys, sekä heikkous takajaloissa, joista se etenee etuosaan siten, ettei koira kykene kävelemään tuetta
- laajentuneet aksonit ääreis- ja keskushermostossa
- useimmat tapaukset havaittu Englannissa
- (artikkeleista Boxern och dess sjukdomar, Svensk Veterinär Tidning 1994; 46(13): 593-599 sekä Shelton....)

Synnynnäinen kuurous

- oireet havaitaan jo pienellä pennulla
- liittyy valkoiseen väriin, havaittu vain valkoisilla boksereilla
- myös toispuolesta kuuroutta

Primaarinen (ensimmäinen, ensisijainen, alkuperäinen) aivokasvain

- rodussa korkeampi esiintyvyys
- vanhemmat koirat (9-10 v.) sairastuvat (Shelton...)

Tarttuva polymyosiitti eli monilihastulehdus

- tulehdusperäinen myopatia, polyneuropatia ja multifokaalinen neurologinen sairaus, jota havaittu nuorilla pennuilla, joilla *Toxoplasma gondii* ja *Neospora caninum* infektiot
- Kliinisiä oireita paheneva parapareesi ja jänönloikkamainen käynti sekä takajalan yliojentuminen ja lihassurkastuma
- oireet pahenevat mikäli infektiot kehittyvät ennen neljän kuukauden ikää
- seerumin kreatiinikinaasipitoisuus, sekä *T. condii* ja *N. caninum* vasta-ainepitoisuudet kohonneet
- lääkehoito parantaa jonkin verran hermoston toimintaa, mutta takajalan yliojentumista ei ole pystytty parantamaan (Shelton...)

SILMÄSAIRAUDET

Entropion

- silmäluomen reunan sisäänkäntyminen
- rodulla alttius, periytyvyys polygeenistä
- ilmenee ensimmäisen elinvuoden aikana

Ektropion

- silmäluomen reunan uloskäntyminen
- rodulla alttius, periytyvyys todennäköisimmin polygeenistä

Suomen Bokseriyhdistys ry.

Cherry Eye kirsikkasilmä

- kehittyy tavallisesti nuorelle koiralle, jonka silmät ovat voineet olla jonkin aikaa ärtyneet. Tällöin kolmannen silmäluomen sisäpinnan tulehtunut ja suurentunut kyynelrauhanen kasvaa niin suureksi että se pullistuu esiin silmäkulmasta. Hoitamattomana se saattaa peittää koko silmän. "Cherry eye" hoidetaan yksinkertaisella leikkauksella, jossa osa rauhasesta poistetaan.
- ilmenee alle 2-vuoden iässä
- alttiutta rodussa, mahdollisesti periytyvää

Sarveiskalvohaava

- alttiutta
- ilmenee 4-8 v. iässä

Sarveiskalvon endoteelin kasvuhäiriö

- alttius
- endoteelinen (endoteeli = sisäketto (esim. verisuonen seinämän sisin solukerros) kasvuhäiriö, jossa etenevä sarveiskalvon turvotus

MUNUAIS- JA VIRTSATIESAIRAUDET

Inkontinenssi eli virtsanpidätyskyvyttömyys

- mahdollinen alttius rodussa, nartuilla

Juveniili nefropatia

- krooninen munuaisen vajaatoiminta
- munuaiskudos heikosti kehittynyttä (keräset ja / tai tiehyet)
- mahdollista periytyvyyttä ei tiedetä (Peeters et al., Aust. Vet. J. 2000; 78(3): 162-5)
- englantilaisessa tutkimuksessa eräässä bokseripentueessa oli useita munuaisvikaisia pentuja, mutta edellinen pentue samasta yhdistelmästä oli täysin terve (Ramsey et al., Vet. Rec. 1999; 144: 179-180)

LISÄÄNTYMISSAIRAUDET

Vaginaali hyperplasia

- emättimeen liittyvä solujen lukumäärän lisääntymisestä johtuva elimen tai kudoksen tavallista suurempi koko
- alttiutta rodussa

Kiveskasvain

- kohonnut riski

MUUTA

Tutkimus pentujen kuolleisuudesta

Hollantilaistutkimuksissa otantana oli 14 kuukauden aikana (1994-1995) syntyneet bokserin pennut (yli 400 pentuetta, yli 2500 pentua), joiden kuolinsyytä ja niiden taustoja selvitettiin.

Pentueiden keskimääräinen koko oli 6.4 pentua. 22 % pennuista lopetettiin ennen vieroitusta; 26 % syntyi kuolleina ja 18% lopetettiin valkoisen värin takia. Tärkeimmät kuolin- tai lopetussyyt olivat tulehdussairaudet (34%), ei-tulehdukselliset sairaudet kuten tukehtuminen ja vajaaravitseminen (22%), lopetus värvirheen takia (17%) sekä synnynnäiset epämuodostumat (15%). Kuolinsyytä ei löydetty 13 % tapauksista (Nielen et al., Vet. Rec. 1998; 142(22): 602-6).

Sisäsiitoskertoimella todettiin olevan vaikutusta tulehduksista johtuvaan kuolleisuuteen, joka nousi 0.26% jokaista sukusiitosprosenttia kohden (van der Beek et al., Am. J. Vet. Res. 1999;60(9):1106-10).

Geneettinen ja epidemiologinen tutkimus bokserikohortista

Samaista bokseripopulaatiota seurattiin viisi vuotta.

Kahden kuukauden ja neljän ikävuoden välillä 7.5 % koirista kuoli. Pääasialliset kuolinsyyt olivat epilepsia (23 koiraa), sydänsairaudet (22 koiraa) sekä liikenneonnettomuudet (13 koiraa). Samalla aikavälillä keskiverto bokseri sairastui 4.25 kertaa ei-vakavaan sairauteen, pääasiassa suolistosairauksiin, ylähengitystiesairauksiin tai liikuntaelinten sairauksiin. 20%:lla oli vakava krooninen sairaus.

Suhteellisen korkea periytyvyysoletus (h^2) oli neljässä sairaudessa: huuli- ja kitalakihalkio ($h^2=0.27$), piilokiveksisyys ($h^2=0.24$), ristisiteen ja nivelkierukan vammat ($h^2=0.28$) ja epilepsia ($h^2=0.36$). Näiden tulosten pohjalta suunniteltiin geneettistä neuvontaa, jota voitaisiin hyödyntää kyseisten ominaisuuksien valinnassa (Nielen et al., Tijdsch Diergeneeskd. 2003; 128(19):586-90).

Tätä käytettiin seuraavassa tutkimuksessa, jossa geneettistä neuvontaa annettiin kasvattajille yhdistelmiä valitessaan. 32% kasvattajista koki sen tärkeäksi tekijäksi uroksen valinnassa. Epilepsia koettiin ehkä tärkeimpänä näistä neljästä sairaudesta, joiden esiintyvyyteen voitaisiin geneettisellä neuvonnalla vaikuttaa (van Hagen et al., Prev. Vet. Med. 2004;63(1-2):39-50).

Lähteenä käytetty em. artikkeleiden lisäksi myös teosta: Gough Alex & Thomas Allison, Breed Predispositions to Disease in Dogs, Blackwell Publishing, 2004.

4.4. ULKOMUOTO

Tähän on kirjattu kahden rotumme erikoistuomarin huomioita bokserin ulkomuodosta Suomessa, tällä hetkellä, verrattuna rotumääritelmään.

4.4.1 Yleisvaikutelma

Rotumääritelmä:

Bokseri on keskikokoinen, lyhytkarvainen, voimakas koira; jolla on lyhty neliömäinen rakenne ja vahva luusto. Voimakkaasti kehittynyt kuiva lihaksisto näkyy selvästi. Liikkeet ovat tarmokkaat, voimakkaat ja ylväät. Bokseri ei saa vaikuttaa kömpelöltä eikä raskaalta, ei kevyeltä eikä ilmavalta.

Huomiot:

Luuston vahvuus on asia johon tulee kiinnittää erityistä huomiota. Bokseri ei saa koskaan vaikuttaa kevyeltä eikä ilmavalta tosin ei myöskään liian raskaalta. Suomalaiset bokserit ovat nykyään liian kevytluustoisia, hentoja koiria.

4.4.2 Tärkeitä mittasuhteita

Rotumääritelmä

- a) Rungon pituuden suhde säkäkorkeuteen: runko on neliömäinen, ts. rajoittavat suorat - yksi vaakasuora, joka sivuaa koiran selkää ja kaksi pystysuoraa, joista toinen koskettaa lapaluun kärkeä ja toinen istuinluun kyhmyä - muodostavat neliön.
- b) Rinnansyvyuden suhde säkäkorkeuteen: rintakehä ulottuu kyynärpäihin; rinnansyvyys on puolet säkäkorkeudesta.
- c) Kuononselän pituuden suhde kallon pituuteen on 1:2 (mitattuna kuonon kärjestä sisempään silmäkulmaan ja sisemmästä silmäkulmasta niskakyhmyyn).

Huomiot:

Rungon neliömäisyys on ominaisuus josta ei saa tinkiä, mutta Suomessa esiintyy nykyään liian paljon sekä pitkärunkoisia että matalaraajaisia yksilöitä. Kuononselän pituuden suhde kallon pituuteen on erityisen tärkeä ns. päärodulle johon bokseri lukeutuu. Tähän tulisikin kiinnittää enemmän huomiota jalostuksessa. Tässä kohdin meiltä esiintyy kahta ongelmaa: tyhjiä ja litteitä kuono-osia ja uudempana haasteena liian lyhyet kuono-osat.

4.4.3 Pää

Rotumääritelmä:

Kuonon etureuna muodostaa sivusta katsoen kuononselän kanssa tylpän kulman. Edestä katsottuna huulten alareuna ja ylähuulen reuna koskettavat tiiviisti toisiaan. Leuka, ts. alaleuan ylöspäin kaareutuva osa alahuulineen, ei saa ulottua huomattavasti ylähuulen eteen, mutta vielä vähemmän hävitä sen alle. Alaleuan on oltava edestä ja sivulta katsoen selvästi havaittavissa. Etu- ja kulmahampaat tai kieli eivät saa näkyä suun ollessa kiinni. Ylähuulen uurre on selvästi havaittavissa.

Huulet: Täydentävät kuonon muodon. Ylähuuli on paksu ja turpea ja täyttää edessä sen tilan, joka muodostuu alaleuan kaartuessa ylähuulen eteen. Alaleuan kulmahampaat tukevat ylähuulta.

Leuat/Hampaat/Purenta: Alaleuka työntyy yläleuan eteen kaartuen hieman ylöspäin. Yläleuka kiinnittyy kallo-osaan leveästi ja kapenee vain hieman kohti kärkeä. Alapurenta. Purenta on voimakas ja terve. Etohampaat ovat mahdollisimman säännölliset ja suorassa rivissä, kulmahampaat mahdollisimman kaukana toisistaan ja melko kookkaat.

Posket: Oikeassa suhteessa voimakkaaseen leukaan, tulematta kuitenkaan liikaa esiin. Ne pikemminkin sulautuvat kuonoon kevyesti kaareutuen.

Silmät: Tummat. Ne eivät ole liian pienet, eivät ulkonevat eivätkä sijaitse liian syvällä. Bokserin ilme kertoo energiasta ja älykkyydestä, katse ei saa vaikuttaa uhkaavalta eikä pistävältä. Silmäluomien reunojen tulee olla tummat.

Korvat: Korkealle kiinnittyneet; typistetyt kohtuullisen pitkät ja pystyasentoiset, korvanlehti ei liian leveä. Typistämättöminä korvat ovat sopivan kokoiset ja ohuentuntuiset, mieluummin pienet kuin suuret. Korvat sijaitsevat kaukana toisistaan ja ovat kiinnittyneet kallon korkeimman kohdan sivuille: lepoasennossa korvat ovat poskenmyötäiset. Koiran ollessa tarkkaavainen korvien tulee suuntautua eteenpäin ja niiden tulee olla selvästi taittuneet.

Huomiot:

Koon tulee olla oikeassa mittasuhteessa runkoon, ettei pää vaikuta liian raskaalta tai kevyeltä. Kuonon tulee olla mahdollisimman leveä ja voimakas, eikä se saa koskaan vaikuttaa pieneltä. Liian lyhyeen kuono-osaan liittyy herkästi ahtaat sieraimet mikä voi vaikeuttaa hengitystä. Kallo-osan tulee olla mahdollisimman kapea ja kulmikas, otsapenger erottuu selvästi kuononselästä. Tyhjä, litteä kuono-osa yhdistettynä matalaan otsapenkereeseen pilaa rodunomaisen ilmeen ja tämän on Suomessa valitettavan yleinen ongelma.

Haasteina meillä Suomessa ovat heikot ja kapeat alaleuat jolloin leuan kaaresta ei tule riittävän voimakasta. Hampaat ovat usein liian pienet. Vinot, pitkät ja kapeat purennat ovat asioita joita jalostuksella tulisi pyrkiä parantamaan.

4.4.4 Kaula

Rotumääritelmä

Selväpiirteinen niska jatkuu tyylikkäästi kaartuneena säkään asti. Kaulan tulee olla tarpeeksi pitkä, pyöreä, voimakas, lihaksikas ja kuiva.

Huomiot

Bokserin ryhdikkääseen ja tyylikkääseen olemukseen liittyy oleellisesti pitkä ja kuiva kaula. Suomessa on runsaasti ongelmia liian lyhyiden ja paksujen kaulojen kanssa. Usein vielä kaulanahka on löysä, mikä pahentaa vaikutelmaa entisestään.

4.4.5 Runko

Rotumääritelmä

Neliömäinen, raajat tanakat ja suorat.

Säkä: Säkä selvästi erottuva.

Selkä: Selkä on lanneosa mukaan lukien lyhyt, tiivis, suora, leveä ja lihaksikas.

Suomen Bokseriyhdistys ry.

Lantio: Hieman laskeva. Hieman kaartuva ja leveä. Lantion tulee olla pitkä ja varsinkin nartuilla leveä.

Rintakehä: Syvä, ulottuu kyynärpäihin asti. Rinnansyvyys on puolet säkäkorkeudesta. Selvästi erottuva eturinta. Kylkiluut ovat hyvin kaareutuneet mutta eivät tynnyrimäisesti pyörityneet; ulottuvat pitkälle taakse.

Alalinja ja vatsa: Alalinja nousee tyylikkäästi kaartuen taaksepäin. Kupeet lyhyet ja tiiviit, hieman sisäänpäin vetäytyneet.

Huomiot

Neliömäisyys on ehdottoman tärkeää, mutta Suomessa on runsaasti liian pitkärunkoisia bokseita. Selän pitää olla lyhyt, tiivis ja suora. Tässä on suuri haaste kasvattajille, sillä köyristyvät selät ja lanneosat ovat aivan liian yleinen ongelma.

Suorat eturaajojen lapojen- ja olkavarsien kulmaukset ovat olleet rodulle ongelmana vuosikausia. Viime vuosina ranteet ovat ilahduttavasti tiivistyneet. Takaosissa on rodussamme paljon rakenteellisia ongelmia: jyrkkä lantio, niukat polvikulmaukset, kapeat reidet ja heikot kintereet.

4.4.6 Koko

Rotumääritelmä

Säkäkorkeus: Mitataan säästä kyynärpäänkautta maahan: uroksilla 57-63 cm, nartuilla 53-59 cm.

Paino: Uroksilla yli 30 kg (säkäkorkeus n. 60 cm) ja nartuilla noin 25 kg (säkäkorkeuden n. 56 cm).

Huomiot

Joitakin vuosia sitten suuret, raskaat yksilöt olivat ongelma, mutta vaikuttaisi siltä, että siitä on päästy eroon jalostuksen myötä. On tärkeää muistaa että bokseri on keskikokoinen rotu joten liian pieneksi ja kevyeksi se ei myöskään saa mennä.

5. YHTEENVETO AIEMMAN TAVOITEOHJELMAN TOTEUTUMISESTA

Suomen Bokseriyhdistyksen edellinen tavoiteohjelma hyväksyttiin vuonna 2001.

tavoite	toimenpide	tulos
Tietojen keruu sairauksista	Terveyskysely Pentueseurantakaavake	Toteutettu jatkuvaa terveyskyselyä sekä pentueseurantakyselyä.
Järjestää kasvattajille koulutustilaisuuksia	Jalostus ja kasvattajapäivät	Pidetty vuosina 2002 ja 2004
ZTP ja AD testin järjestäminen	Uudenmaan, Turun ja Tampereen alaosastot järjestävät vuorotellen ZTP testin ja testin yhteydessä pidettävän Klub Sieger näyttelyn. AD testin voi alaosasto järjestää vapaasti anomalla siihen luvan hallitukselta.	Uudenmaan, Turun, Tampereen ja Lahden alaosastot järjestäneet ZTP testin joka joka vuosi paitsi vuonna 2003, jolloin ilmoittautui liian vähän koiria testiin joten testi peruttiin. AD kokeita on järjestetty Turussa, Tampereella ja Pohjois-Karjalan alaosastoissa kerran.

6. JALOSTUKSEN TAVOITTEET JA STRATEGIAT

6.1 VISIO

LUONNE

Kuten jo alussa kävi ilmi on bokserirodun jalostuksen tavoitteena jo alkuaajoista lähtien ollut sen soveltuminen työkoiratehtäviin. Rotumääritelmän luonne- ja käyttäytymisosiossakin kuvatut rodunomaiset piirteet tukevat voimakkaasti bokserin soveltumista työ- ja palveluskoiratehtäviin:

- bokseri on vahvahermoinen, itsetietoinen, rauhallinen ja tasapainoinen
- bokseri on valpas, peloton ja rohkea puolustaja
- bokseri on helposti koulutettavissa, se on tarmokas ja rohkea, luonnollisen terävä ja sillä on hyvä hajuaisti
- bokseri on vaatimaton ja siisti, jonka ansiosta se on yhtä miellyttävä perheessä kuin suojelu-, seura- ja palveluskoirana
- bokseri on luonteeltaan suora, ei salakavala eikä petollinen

Kuitenkin bokseri on ystävällisen ja avoimen luonteensa vuoksi vaarassa lukeutua seurakoiraksi. Rodun luonne- ja käyttöominaisuuksia tuleekin vaalia ja jalostuskoirien luonnetta tulee testata jatkuvasti.

Rotujärjestönä toivomme ja yritämme tukea ajatusta, että mahdollisimman moni bokseri päätyisi harrastamaan kotiin. Näin bokseri saa tarvitsemaansa työtä ja sen suuri toiminnan tarve tulee tyydytettyä oikein. Rotujärjestönä teemme myös töitä sen eteen, että yhä useampi bokseri osallistuisi myös palveluskoirakokeisiin, luonnetesteihin sekä ZTP- testiin.

POPULAATION KOKO

Boksereiden populaationkoko on pieni jotta kovinkaan merkittävää jalostusvalintaa voisi toteuttaa. Populaation kokoa tulisi pyrkiä tulevaisuudessa kasvattamaan sekä kiinnittää huomiota sukusiitosasteeseen. Rotujärjestön tavoitteena on estää rodun jakautuminen käyttö- ja näyttelylinjoihin sillä tällainen jakautuminen olisi geenipoolin koon kannalta turmiollista.

TERVEYS

Bokserilla on useita perinnöllisiä sairauksia, joiden vastustaminen onnistuisi esim. BLUP indeksien avulla kun tietoa on tarpeeksi. Jäsenistöä tuleekin kannustaa terveystutkimuksiin varsinkin selän, sydämen ja lonkkien osalta.

6.2 ROTUJÄRJESTÖN TAVOITTEET

Rotujärjestön ja jalostustoimikunnan tavoite on rotumääritelmän mukainen bokseri niin ulkomuodollisesti, terveydellisesti kuin luonneominaisuuksienkin osalta.

6.2.1 Populaation kokonaistila ja rakenne

Sukusiitos ja tiukat jalostuskriteerit johtavat perinnöllisten sairauksien lisääntymiseen ja ns. sukusiitosdepressioon. Tämän vuoksi tehollisen populaatiokoon kasvattaminen ja sukusiitosasteen pienenä pitäminen ovat merkittäviä asioita rodun elinvoiman kannalta. Bokserien vuosittaiset rekisteröintimäärät ovat niin pieniä, että yksittäisen jalostuskoiran ja sen perimän osuus kannassamme ei saisi nousta kohtuuttoman suureksi. Tehollisen populaatiokoon kasvattaminen vaatii, että käytetään mahdollisimman paljon eri uroksia, jotka mielellään olisivat vielä mahdollisimman eri sukuisia. Suositeltavaa olisi että uroksen jälkeläismäärä on enintään 5% vuotuisista rekisteröinneistä.

Tehollisesta populaatiokoosta huolehtiminen kuuluu sekä uroksen – että nartun omistajille. Kasvattajien tiedon lisääminen populaatiogenetiikasta on tärkeää, jotta ymmärretään jalostusvalintojen vaikutukset koko rotuun. Sukusiitosasteen ei tulisi ylittää 6,25% (viisi sukupolvea) joka tarkoittaa serkusparitusta. Samoin saman yhdistelmän uusimista tulisi välttää, myös sisaren astuttamista samalla uroksella.

6.2.2 Luonne ja käyttöominaisuudet

Luonteessa tulee kiinnittää huomiota erityisesti siihen, että bokseri on palveluskoirarotu ja luonneominaisuuksien tulee olla sen mukaisia. Jos emme mittaa koiran luonneominaisuuksia (esim. luonnetesti, ZTP, PK –kokeet) niin emme pysty jalostuksessa luonnetta kehittämään. Jalostustoimikunta suosittelee että jalostuskoiralta löytyisi joku luonnetta mittaava tulos: luonnetesti, ZTP tai palveluskoirakoetulos.

Tavoitteena tulisi olla, että yhä useampi bokseri päätyisi harrastavaan kotiin sillä siten pystymme varmistamaan bokserin työkoirahistorian jatkumisen. Yhdistyksen yhdessä alaosastojen kanssa tulee tukea tätä tavoitetta järjestämällä harrastusmahdollisuuksia jäsenistölleen.

6.2.3 Terveys

Rotumme piirissä on vakavia sairauksia, joiden vastustamiseen tulee entistäkin enemmän panostaa. Olemme mukana PEVISA-ohjelmassa vain lonkkalausuntojen osalta, mutta tulevaisuuden tavoitteena on saada siihen mukaan myös selkälausunnot. Indeksien käyttöä jalostuksen apuna tulee myös tarkastella, sillä tämän hetkinen rajoitus esim. PEVISA:ssa ei tunnu tuovan ratkaisua.

Suomen Bokseriyhdistys ry.

Yhdistyksen tavoitteena on kannustaa kasvattajia tutkimaan enemmän jalostusyksilöitä muutenkin kuin vain lonkkatutkimusten osalta. Myös tavallisen koiranomistajan saaminen ymmärtämään terveystutkimusten tarpeellisuus rodun tulevaisuuden kannalta, on tärkeää.

Jalostustoimikuntaa suosittelee että suunnitteilla olevan pentueen vanhemmilta tulisi löytyä seuraavat terveystutkimukset:

- ✓ lonkkakuvaustulos joka täyttää PEVISA vaatimukset
- ✓ sydänkuuntelutulos, mielellään sydämen ultraus dopplerilla
- ✓ selkäkuvaus mahdollisen spondyloosin toteamiseksi
- ✓ vähintään arvosana H näyttelystä
- ✓ vähintään toiselta luonnetta mittaava tulos: luonnetesti, ZTP tai käyttötulos

6.2.4 Ulkomuoto

Bokserin ulkomuodon tulee ilmentää rotumääritelmän mukaista tervetähteistä bokseria. Erityisesti liian lyhyen kuono-osaan ja siihen liittyvään sierainten ahtauteen tulee kiinnittää huomiota.

6.3 ROTUJÄRJESTÖN STRATEGIA

Yhdistyksen tärkein tehtävä on antaa tietoa jalostuksesta ja rodun tilanteesta. Tavoitteisiin mitä yhdistys on itselleen asettanut päästään ainoastaan yhteistyöllä, eikä ainoastaan hallituksen toimikuntien välisellä yhteistyöllä vaan kasvattajien ja koko jäsenistön välisellä yhteistyöllä voimme saavuttaa tuloksia.

6.3.1 Luonne ja käyttöominaisuudet

Palveluskoirakoe- ja luonnetestitulosten määrän lisääntyminen jalostuksessa käytettävillä koirilla on ensisijainen tavoite. Tämän hetkiset koe- ja luonnetestikäyntimäärät ovat niin pieniä, että niiden perusteella on vaikea tehdä kattavaa yhteenvetoa rodun luonteen tilasta.

Rodun käyttöominaisuuksia mitataan koetulosten perusteella. Yhdistys edistää bokserin käyttöä harrastuskoirana järjestämällä erilaisia tiedotus-, koulutus- ja koetilaisuuksia kasvattajille ja harrastajille.

Yhdistys tulee järjestämään myös luonnetestejä säännöllisin väliajoin sekä kannustamaan alaosastoja tulemaan talkoisiin mukaan. Saksalaisen siitokseensoveltuvuustestin (ZTP-testi) järjestämistä jatketaan ja jäsenistöä rohkaistaan osallistumaan siihen, samoin kuin AD-koe. Kartoitetaan mahdollisuutta MH-testin hyödyntämiseksi bokserin luonneominaisuuksien mittaamisessa.

6.3.2 Terveys

Ensisijainen tavoite on saada lisää tutkimustuloksia; selkä ja sydän sekä myös lonkat. Tavoitteena on, että tutkittujen määrä lisääntyisi merkittävästi nykyisestä, sillä vain siten voimme saada kaiken hyödyn esim. indeksien käytöstä jalostuksessa.

Sairauksien kartoitustyötä tulee jatkaa ja etsiä uusia keinoja saada tietoa siitä, millaisia sairauksia tämän päivän suomalaisessa bokserissa esiintyy. Myös kuolinsyy ja -ikä tulee kartoittaa kyselytutkimuksin. Näissä onnistuminen vaatii aktiivista jäsenistön tiedottamista, jotta kartoitukset onnistuisivat.

Suomessa käytetään hyvin paljon tuontikoiria jalostukseen, joten suhteiden luominen eri maiden bokseriyhdistyksiin on myös tärkeää.

6.3.3 Ulkomuoto

Yhdistyksen erikoisnäyttelyn tuomareiden tasoon tulee edelleen kiinnittää erityistä huomiota. Tämä tapahtuma yhdessä Klubsieger -näyttelyn kanssa ovat tärkeimmät ulkomuodon arvostelutilaisuudet bokseilla. Valitettavan vähän yhdistyksellä on ollut mahdollisuutta vaikuttaa kansainvälisten- tai kaikkien rotujen näyttelyiden tuomarivalintoihin, joten hyvin harvassa näyttelyssä on tänä päivänä rodun erikoistuomaria arvostelemassa. Yhdistyksen tulisikin pyrkiä vaikuttamaan sen, minkä se kykenee, jotta saisimme paremmin bokseria osaavia tuomareita näyttelyihin arvostelemaan.

Yhdistyksen tulee myös jatkaa niiden tuomareiden koulutusta, joilla on oikeudet arvostella rotuamme niin, että he todella osaisivat rotumme erikoispiirteet.

6.4 UHAT JA MAHDOLLISUUDET

<p>1. vahvuudet rodun ja -järjestön sisällä</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rekisteröintimäärät pieniä<ul style="list-style-type: none"> ○ laatu - pienillä rekisteröintimäärillä on mahdollisuus vaikuttaa laatuun ○ ei pentutehtailua ○ enemmän ns. "valvottua" - kaikki tuntee suurin piirtein toisensa ✓ terveys (selät, sydämet) tärkeä teema rotuyhdistyksessä ✓ käytetään jalostukseen paljon ulkomaisia koiria jotka tuovat uutta "verta" kantaamme	<p>2. HEIKKOUEDET rodun ja -järjestön sisällä</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ geenipoolin kaventuminen:<ul style="list-style-type: none"> ○ vaikea löytää koiria, joiden takaa ei tulisi yhtä/kahta koiraa ✓ kysyntä suurempi kuin tarjonta<ul style="list-style-type: none"> ○ ei tarvitse välittää mitä käyttää jalostukseen; terveys, luonne ja ulkonäkö ✓ liian harva kasvattaja tutkii jalostusyksilöiden luonnetta edes luonnetestein<ul style="list-style-type: none"> ○ luonneominaisuudet eivät ole merkittäviä jalostustyön kannalta ✓ käytetään paljon ulkomaisia koiria jalostukseen<ul style="list-style-type: none"> ○ voivat tuoda kantaan uusia sairauksia joista ei tietoa ○ rotuyhdistyksen sisäiset ristiriidat<ul style="list-style-type: none"> ○ henkilökohtaiset intressit ohittavat rodun kehittämisen ja rodun kehitys kohtaa taantumaa
<p>3. MAHDOLLISUUDET</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ yhteistyö muiden rotujärjestöjen kanssa, joilla löytyy jo kulttuuri terveys ja luonnepuolella ✓ harrastavien koirakkojen määrä on kasvussa ✓ alaosastojen koulutustyö on koulutusohjaajakurssien kautta parantunut ja aktivoitunut	<p>4. UHAT</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ muiden palveluskoirarotujen suosio<ul style="list-style-type: none"> ○ harrastajat siirtyvät muihin PK rotuihin ✓ näyttelyt<ul style="list-style-type: none"> ○ tulisi olla jalostuksen mittari ○ vain harvassa näyttelyssä SBY:n omien näyttelyjen lisäksi erikois- tai kasvattajatuomarit ✓ geenipoolin kaventuminen<ul style="list-style-type: none"> ○ siitokseen käytettävien narttujen määrä on pieni ja vaikka kaikille käyttäisi eri urosta jää tehollinen populaatio alle 100. ○ siitosmatador voi romahduttaa koko kannan

6.5 VARAUTUMINEN ONGELMIIN

Riski	Syy	Varautuminen	Miten vältetään	Toteutuessaan merkitsee
suuri pentukysyntä	kasvattajia vähän	Valistuksen ja tiedon lisääminen.	Vähäisistä pentuemääristä huolimatta, on terveys- ja luonneominaisuusvalistusta lisättävä. Lisättävä valistusta jalostusyksilöiden tärkeydestä. Lisättävä pennunostajien valistusta pentuvalinnasta.	Jalostusyksilöiden laatuun terveydellisesti, luonneominaisuuksien ja ulkonäön puolesta ei kiinnitetä huomiota. Pentutrokaaminen lisääntyy itänaapurista.
perinnölliset sairaudet lisääntyvät	Jätetään tutkimatta jalostusyksilöt tai salataan sairauksia	avoimuuden lisääminen	saada koko jäsenistö ymmärtämään ongelman vakavuus	sairaiden ja kantajien määrä lisääntyy, koirien ennenaikainen kuoleminen, harrastuskäytön vaikeutuminen
sukusiitoksen kasvu ja geenipoolin kaventuminen	käytetään liikaa jalostuksessa samoja koiria tai samojen koirien sukulaisia	populaatiogeneettiset rajoitukset	asettamalla rajoituksia yksilöiden käytön osalta, tiedon lisääminen	kannan geneettinen kaventuminen tuo sairauksia sekä heikentää rodun elinvoimaisuutta

6.6 TOIMINTASUUNNITELMA JTO:N TOTEUTTAMISEKSI

vuosi	toimenpiteet
2006	<ul style="list-style-type: none"> ✓ terveystarkastus jäsenistölle sekä mukaan myös vakuutusyhtiöt ja eläinlääkärit ✓ pentuekyselyt kasvattajille ✓ pennunostajille ohjeistus bokserin hankintaan ✓ Kasvattajille SPKL:n lajiesittely postitus ✓ jalostuksen Web sivujen kehitys ✓ kansainvälisen yhteistyön aloittaminen muiden bokserijärjestöjen kanssa (mm. terveystietojen kerääminen, sairauksien kartoittaminen) ✓ määrittää bokserille luonnetestin tavoitearvosanat ✓ jalostustarkastuskonseptin luomisen aloittaminen ✓ joukkotutkimusten järjestäminen selän, lonkkien ja sydämen osalta ✓ jalostustoimikunnan valitseman vuoden kasvattaja-palkinnon sääntöjen luominen ja palkinnon luovuttaminen ansioituneelle
2007	<ul style="list-style-type: none"> ✓ terveystarkastuksen aineiston läpikäynti ja yhteenvedon tekeminen ✓ bokseritapahtumapäivä (LT; terveys, ruokinta, PK, yms. tietoa bokserin omistajalle, harrastajalle ja kasvattajille sekä uusille, bokserin haluaville) ✓ pentuekyselyiden yhteenvedon teko sekä uusi kysely kasvattajille ✓ jalostuksen Web sivujen kehittäminen ✓ yhteistyön kehittäminen muihin rotujärjestöihin ✓ jalostustarkastuskonseptin käyttöönotto ✓ tutkia erilaisia luonne ja käyttöominaisuuksien testausmenetelmiä ✓ joukkotutkimusten järjestäminen selän, lonkkien ja sydämen osalta ✓ vuoden kasvattajan palkitseminen
2008	<ul style="list-style-type: none"> ✓ tutustutaan muiden rotujärjestöjen kasvattajakoulutukseen ✓ luodaan oma kasvattajakoulutusohjelma ✓ uusien terveystarkastusten vastausten tilastointi ja yhteenveto ✓ pentuekyselyiden yhteenveto sekä uusi kysely kasvattajille ✓ jalostuksen Web sivujen kehittäminen ✓ jalostustarkastusten järjestäminen ✓ joukkotutkimusten järjestäminen selän, lonkkien ja sydämen osalta ✓ vuoden kasvattajan palkitseminen
2009	<ul style="list-style-type: none"> ✓ kasvattajakoulutuksen aloittaminen ✓ aloitetaan uuden JTO:n tekemistä ✓ uusien terveystarkastusten vastausten tilastointi ja yhteenveto ✓ pentuekyselyiden yhteenveto sekä uusi kysely kasvattajille ✓ jalostuksen Web sivujen kehittäminen ✓ jalostustarkastusten järjestäminen ✓ joukkotutkimusten järjestäminen selän, lonkkien ja sydämen osalta ✓ vuoden kasvattajan palkitseminen

2010	<ul style="list-style-type: none"> ✓ uusi JTO valmiiksi vuoden aikana ✓ kasvattajakoulutus ✓ uusien terveystarkastusten vastausten tilastointi ja yhteenveto ✓ pentuekyselyiden yhteenveto sekä uusi kysely kasvattajille ✓ jalostuksen Web sivujen kehittäminen ✓ jalostustarkastusten järjestäminen ✓ joukkotutkimusten järjestäminen selän, lonkkien ja sydämen osalta ✓ vuoden kasvattajan palkitseminen
------	---

Vuosittain tulee myös päivittää terveys ja luonnetestien osalta vuositilastot ja julkaista ne yhdistyksen internet sivuilla. Lisäksi tulee järjestää jalostus/kasvattajapäiviä jossa käsitellään ajankohtaisia terveyteen ja jalostukseen liittyviä asioita. Vuosittain jalostustoimikunta järjestää myös yhteistyössä alaosastojen ja koe- ja koulutustoimikunnan kanssa ZTP testin. Vuosittain jalostustoimikunta on myös mukana järjestämässä yhteistyössä alaosastojen ja muiden toimikuntien kanssa AD –kokeita sekä luonnetestejä. Jalostustoimikunnan tietotaitoa tulee myös pitää yllä ja heidän tuleekin osallistua aktiivisesti erilaisille kursseille ja seminaareihin.

Kasvattajien kannustaminen, että heidän kasvattiansa terveyttä tutkitaan yhä enemmän, on tärkeää jotta tiedon määrä kasvaa rodussamme. Tätä kannustamista silmälläpitäen jalostustoimikunta valitsee vuosittain ”vuoden kasvattajan” jonka valintakriteerit koostuvat seuraavista osista:

- kasvattien osallistuminen terveystutkimuksiin
- avoimuus kasvattajatoiminnassa
- luonteen huomioiminen kasvatustyössä (jalostusyksilöt luonnetestattuja/koetuloksen omaavia/ZTP-testattuja)
- sukusiitosaste ja geenipooli huomioiminen urosvalinnoissa
- kouluttautuminen; osallistuminen SBY:n jalostus ja kasvattajapäiville

7. TAVOITEOHJELMAN TOTEUTUMISEN SEURANTA

Tämä tavoiteohjelman toimintasuunnitelman seuraaminen tulee olemaan jalostustoimikunnan ensisijainen tehtävä. Myös muiden yhdistyksen toimikuntien tulee ottaa jalostuksen tavoiteohjelman toimintasuunnitelman kohdat huomioon omaa toimintaa suunniteltaessa.

Tässä tavoiteohjelmassa olevien tilastojen päivittäminen tulee tehdä vuosittain. Näitä päivityksiä tulee julkaista yhdistyksen lehdessä sekä kotisivuilla.

8. LÄHTEET

Vuosien varrelta meiltä ja muualta, toimittanut ja teksti Outi Valle
Palveluskoirahistoria osuus samasta kirjasta, toimittanut Satu Alanko
Spondyloosin vastustus bokserilla, ELL Anu Saikku-Bäckström, Bokseri 3/2005
Spondylosis deformans suomalaisilla bokseilla –kartoitustutkimus. ELK Marika Tenhunen
Syventävät opinnot kevät 2004
Sydänviat, ELL Seppo Lamberg, Lahden Eläinlääkäriasema
Lonkkaniveldysplasia, ELL Nina Menna, Bokseri 4/2004
Lemmikkieläinten jalostus, Per-Erik Sundgren
Terveempien koirarotujen puolesta – sukusiitosdepressiota ja matadorijalostusta vastaan,
Katariina Mäki ja Tarja Ekman, HETI ry.
Sukulaisuussuhteista sukusiitokseen, MMM tutkija Katariina Mäki 12.11.2004
Bokseri-ABC 2005, bokserin omistajan tietopaketti
Palveluskoira Symposium Palveluskoirakokeiden ja koetulosten käyttö jalostuksen mittarina,
Paavo Rapila
Palveluskoirakokeiden ja koetulosten käyttö jalostuksen mittarina, Paavo Rapila
Palveluskoirat-lehti 3/2004
Mikä on BLUP-indeksi? 11.11.2002 Katariina Mäki Golden Ring ry:n kotisivut
Jalostuspäivät 21.5.2006 Riihimäki, SWOT analyysivastaukset
KoiraNet-tietojärjestelmä

9. LIITTEET

Rotumääritelmä
AD kokeen säännöt